

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lomnice

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

2. verze

1. Identifikační údaje školy

Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální

Předkladatel

Název školy: Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola
Lomnice
Adresa školy: Tišnovská 362, 679 23 Lomnice
IČO 62072951
Právní forma příspěvková organizace
Zařazení do sítě škol: 7. 3. 1996

Ředitel školy: Mgr. Jan Vaščák
Koordinátorka tvorby ŠVP: Mgr. Marcela Doležalová
Kontakty: telefon 549450116-117
fax 549450116
e-mail lomnicezs@volny.cz
web www.zslomnice.cz

Zřizovatel školy

Název: Městys Lomnice
Adresa: nám. Palackého 32, 679 23 Lomnice
Kontakty: telefon 549450106
Fax 549450143
e-mail lomnice@volny.cz

Platnost dokumentu od 1. září 2014

Č. j. 254/2014

Podpis ředitele školy:

2. Charakteristika školy

Velikost a úplnost školy

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lomnice je úplnou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem.

Škola sdružuje: základní školu, základní školu speciální, základní uměleckou školu, mateřskou školu, školní družinu, školní klub a školní jídelnu.

Budova byla projektována jako třináctitřídní pro 390 žáků. Vzhledem k demografickému vývoji však není pravděpodobné, že bychom mohli v blízké budoucnosti počítat s naplněním její kapacity.

Umístění školy

Škola je situována do okrajové části obce s dobrou dostupností IDS JMK. Navštěvují ji žáci z širokého spádového obvodu.

Vybavení školy

Prostorové a materiální podmínky

Žáci se vyučují ve své kmenové učebně, ve které jsou dle potřeb žáků zřízeny oddechové či relaxační koutky. Učebna je vybavena víceúčelovým a funkčním zařízením, kompenzačními pomůckami a didaktickými materiály. V budově školy jsou odborné učebny (F, Př, HV, VV, ...), tělocvična, plavecká učebna, cvičná kuchyně, dílna a počítačová učebna. Nechybí ani školní jídelna. K dispozici je i přírodní učebna a školní zahrada. Celá škola je bezbariérová.

Podmínky pro bezpečné vzdělávání a život školy

Ve třídách se střídá vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu dle individuálních potřeb žáků s dostatkem relaxace a aktivního odpočinku a samozřejmě vhodný stravovací a pitný režim.

Psychosociální podmínky

Ve třídách vytváříme pohodové prostředí a partnerské vztahy mezi žáky a učiteli. Snažíme se o příznivé sociální klima školy podporou otevřenosti, partnerství, úcty, tolerance, empatie a spolupráce. Ve vzdělávání se hlavně zaměřujeme na propojenost se skutečným životem. Hodnocení žáků je vždy pozitivní a vyzvedávají se individuální pokroky.

Charakteristika pedagogického sboru

V pedagogickém sboru jsou zastoupeni mladí i zkušení pedagogové. Všichni učitelé jsou plně odborně a pedagogicky způsobilí. Ve škole pracuje výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ICT, metodička environmentální výchovy a asistentky pedagoga. Někteří vyučující navíc splňují kvalifikaci speciálního pedagoga.

Základem úspěchu ve výchovně vzdělávací práci je plně profesionální, aktivní a stabilizovaný pedagogický sbor, jehož členové chápou potřeby osobního růstu a dalšího vzdělávání jako prioritu své práce.

Plánem DVPP a trendem školy je systematické a cílené vzdělávání jednotlivců i celého pedagogického kolektivu.

Všichni jsou proškoleni v oblasti BOZP a PO.

Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z Lomnice a z okolních obcí. Současně je škola otevřena přijmout žáky přicházející ze spádových oblastí jiných škol. Od 1. 9. 2012 byla zahájena výuka ve speciální třídě pro žáky s lehkým a středně těžkým mentálním postižením.

Život dojíždějících žáků má svá specifika a nezastupitelnou roli v něm sehrává zájmové vzdělávání a široká nabídka aktivit, které přispívají k harmonickému rozvoji osobnosti žáka naší školy.

Máme rovněž dobré zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami od poruch učení a chování až po zdravotní handicapy.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné domluvě s vyučujícím, v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Dále mají možnost se prostřednictvím internetu pravidelně informovat o dění ve škole. Každoročně pořádáme některé z těchto akcí – den otevřených dveří, dílny pro rodiče a děti, besídky, jarmarky, ples, divadelní představení, žákovské koncerty, akademie a výstavy.

Mezi další formy komunikace a spolupráce s rodiči patří zjišťování názorů rodičů na dílčí problémy vzdělávání v naší škole formou analýzy a dotazníků. Velmi podstatné pro správnou realizaci a evaluaci ŠVP je právě vtažení rodičů do procesu vzdělávání svých dětí a toho nelze dosáhnout bez kvalitní vzájemné komunikace.

V podmínkách platnosti nové školské legislativy byla zřízena v roce 2005 školská rada, která neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodaření. Je tvořena 2 zástupci z řad učitelů, 2 zástupci z řad rodičů a 2 zástupci jmenovanými zřizovatelem.

Občanské sdružení „Klub rodičů a přátel školy“ je dalším orgánem, který vytváří most mezi školou a rodičovskou veřejností. Klub inicioval a personálně i finančně podpořil řadu akcí určených žákům a s porozuměním spolupracuje s vedením školy.

Škola úzce spolupracuje při řešení výchovných a vzdělávacích problémů s těmito subjekty:

- PPP Blansko
- SPC Blansko
- PPP Brno, Hybešova
- SPC Brno, Sekaninova
- Obvodní oddělení Policie ČR v Černé Hoře
- Odbor sociálně právní ochrany dětí v Tišnově

Se svým zřizovatelem je vedení školy v úzkém kontaktu, vedle standardní úrovně oboustranné komunikace funguje i užší spolupráce v rámci zastupitelstva.

Úzký kontakt školy byl navázán s odborem školství Tišnov zejména na úrovni metodiky a s odborem školství KÚ JMK Brno v oblasti právní.

Vzájemnou informovanost pomáhají udržovat i některá místní média (Lomnický zpravodaj, školní bulletin).

Řadu výchovně vzdělávacích a prezentačních akcí organizuje škola za finanční podpory místních podnikatelských subjektů.

Zapojení školy do projektů

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu jednotlivých ročníků i celé školy. Jejich cílem je u dětí rozvíjet tyto procesy:

- tvořivost
- cílevědomost
- sebevzdělávání
- samostatnou komunikaci
- výchovu pro týmovou spolupráci
- rozvíjí mimoškolní tvůrčí a komunikační aktivity
- sebepoznávání
- usnadnění hledání svých zájmů, potřeb a svého místa na trhu práce

Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vzdělávacího procesu, motivují a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Projekt EKOŠKOLA

Dlouhodobě věnujeme pozornost environmentální výchově, vytváření pozitivního vztahu žáků k živé přírodě a k rozvíjení jejich ekologického myšlení a chování. Pro tyto účely využíváme prostory odborné učebny přírodopisu, nově bychom chtěli vybudovat zázemí v areálu školního hřiště. Jsme zapojeni do sítě EKOŠKOL a podílíme se na jejich aktivitách.

Krátkodobé projekty

Jsou realizované v rámci tříd, ročníků nebo napříč školou. Jejich témata volíme podle náplně jednotlivých vzdělávacích oborů nebo jsou realizovány v rámci průřezových témat.

3. Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením).

Základní škola speciální je desetiletá a člení se na první stupeň, který tvoří 1. až 6. ročník, druhý stupeň, který tvoří 7. až 10. ročník. Od základní školy se odlišuje organizačními formami vzdělávání i obsahovým zaměřením výuky. Vzdělávací požadavky se přizpůsobují schopnostem a možnostem jednotlivých žáků.

Učivo je redukováno na osvojení základních vědomostí a dovedností v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vzdělávacích oborech, prakticky zaměřených činností a pracovních dovedností.

Pro vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením je třeba vytvořit optimální podmínky, které vyžadují především přátelskou atmosféru, klidné a nestresující prostředí poskytující pocit jistoty a bezpečí a umožňující koncentraci na práci. Uspokojováním nejen základních potřeb, ale i potřeb psychických a sociálních je dán předpoklad úspěšného vývoje tak, aby v rámci svých možností žáci dosáhli cílů základního vzdělávání.

Zabezpečení výuky žáků

S odbornou speciálně pedagogickou péčí a ve vhodně upravených podmínkách si žáci utvářejí a postupně rozvíjejí klíčové kompetence - osvojují si základní vědomosti a dovednosti - vytvářejí si návyky potřebné k orientaci v okolním světě a k dosažení maximální možné míry samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do praktických činností a situací blízkých běžnému společenskému životu.

Výuka naukových předmětů probíhá v kmenové třídě, na výuku některých vyučovacích hodin výchov jsou žáci zařazováni do běžných tříd.

Cílem školy je vzdělávat a vychovávat žáky se středně těžkým mentálním postižením podle jejich individuálních potřeb, protože důsledné respektování jejich individuálních zvláštností a individuální péče poskytovaná těmto žákům rozvíjí duševní i tělesné schopnosti žáků a velmi kladně ovlivňuje jejich výsledky.

Vzdělávací činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení rozumových schopností a osvojování přiměřených poznatků, na vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby a vykonávat jednoduché pracovní činnosti. Dlouhodobým cílem školy je u handicapovaných žáků neustálé zlepšování kvality vyučování uplatňováním alternativních způsobů vzdělávání, posilováním úlohy motivace, využíváním didaktických a kompenzačních pomůcek, didaktické i výpočetní techniky. Snažíme se rozvíjet samostatnost a tvořivost žáků volbou vhodných didaktických metod a forem práce. K tomu, kromě tradičního a projektového vyučování, využíváme i mimoškolních aktivit - návštěvy divadel, kin, výstav, vycházky, výlety, exkurze, besedy, soutěže, školy v přírodě, cvičení v přírodě, atd.

Po podrobné analýze podmínek školy a vhodných personálních a materiálních podmínek, bude škola profilovat výuku zaměřenou do šesti hlavních vzdělávacích priorit:

- Připravovat dítě pro praktický život - umožnit mu osvojit si základní pracovní dovednosti a návyky
- Rozvíjet sociální dovednosti
- Podporovat rozvíjení pohybových dovedností žáků ve školních i mimoškolních aktivitách
- Rozvíjet komunikační dovednosti žáků:
 - v mateřském jazyce
 - v alternativních způsobech komunikace

- v informačních a komunikačních technologiích
- v sociálních vztazích
- Rozvíjet schopnosti žáků v oblasti hudební výchovy, výtvarné výchovy a estetického cítění
- Podporovat zájmovou činnost, která umožní žákům s handicapem rozvíjet zájmy, schopnosti a dovednosti a bude ovlivňovat jejich další rozvoj

Hlavní úkoly v oblasti vzdělávání

a) Poskytovat výchovně vzdělávací činnost žákům se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami s pomocí alternativních způsobů vzdělávání a individuálních vzdělávacích programů, korespondujících s úrovní jejich postižení. Poskytovat vzdělávání a výchovu se zaměřením na individuální potřeby každého jedince.

b) Rozvíjet zájmy, schopnosti a dovednosti žáků, ovlivňovat jejich další rozvoj zapojením do zájmových útvarů, zaměřených podle podmínek školy na praktické činnosti, pracovní, hudební a dramatickou, výtvarnou a estetickou výchovu.

c) Zlepšovat kvalitu vyučování

- rozvíjet samostatnost a tvořivost žáků výběrem vhodných didaktických metod a forem práce s důrazem na využívání názoru, učebních a kompenzačních pomůcek, interaktivní výuky, didaktické a výpočetní techniky
- rozvíjet u žáků schopnost správně se vyjadřovat, popřípadě uplatňovat formy alternativní a augmentativní komunikace u těžce postižených žáků jako prostředku pro dorozumívání s jeho okolím
- rozvíjet jejich pohybové dovednosti, aby dosáhli co nejvyšší míry pohybové samostatnosti a naučit je základům sebeobsluhy, která jim umožní co nejvyšší stupeň soběstačnosti
- posilovat úlohu motivace ve vyučování

Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v rámci zařazování dětí do naší školy, doporučení výuky na podkladě individuálního vzdělávacího plánu, asistentů pedagoga, speciálních postupů či pomůcek apod. Jsme připraveni poskytovat výchovně vzdělávací činnost žákům se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami s pomocí alternativních způsobů vzdělávání a individuálních vzdělávacích programů, korespondujících s úrovní jejich postižení. Poskytneme vzdělávání a výchovu se zaměřením na individuální potřeby každého jedince. Celá budova školy je bezbariérová.

Veškeré problémy řešíme ve spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

Žákům je umožněno rozvíjení sebehodnocení (zdravé sebedůvěry, schopností vyrovnat se s neúspěchem, posouzení svých možností) účastí v různých soutěžích sportovních a výtvarných, vystupováním na školních i mimoškolních kulturních akcích.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně, kulturně a jazykově odlišného. Při práci s těmito dětmi je třeba věnovat zvýšenou pozornost osvojení si českého jazyka, seznámení se s českým prostředím, kulturními zvyklostmi a tradicemi. Zároveň umožnit žákům rozvíjet jejich vlastní identitu, která vychází z jejich původního prostředí. V případě potřeby učitelé vypracují individuálně vzdělávací plán, budou používat specifické metody a formy práce, škola zajistí specifické učebnice a pomůcky.

Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy, proto je nutná zvýšená péče v tomto směru a úzká spolupráce třídního učitele, učitelů a metodika prevence sociálně patologických jevů, spolupráce s poradenskými centry apod. Je nutné také poskytovat individuální nebo skupinovou péči a vytvářet pozitivní sociální klima ve třídě i škole.

Zásady pro práci s dětmi se sociálním znevýhodněním:

- zajištění skupinové nebo individuální péče
- v případě potřeby vypracování individuálních vzdělávacích plánů
- snížení počtu žáků ve třídě
- zajištění specifických učebnic a pomůcek
- volba odpovídajících metod a forem práce
- nastolení pravidelné spolupráce s rodinou a odborným pracovištěm
- vytvoření příznivého klimatu pro tyto žáky ve škole

Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy, uplatňované všemi pedagogy školy při výuce i mimoškolních aktivitách. Vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Školní vzdělávací program vnímá zabezpečení výuky pro žáky s rozdílnými vzdělávacími možnostmi a potřebami komplexně. Důsledně uplatňuje výchovně vzdělávací strategie ve výuce. Vyučující vhodně volí formy a metody práce, spolupracují s výchovným poradcem, spolupracují s odborníky z různých SPC a PPP, respektují individuální potřeby žáka.

Kompetence k učení

Dílčí kompetence
Učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu žáků, podle potřeby jim pomáhá, posuzuje výkony podle individuálních schopností a dává zažít pocit úspěchu - uplatňuje individuální přístup k žákovi, respektuje individuální psychomotorické tempo žáka, jeho schopnosti a možnosti vzhledem k jeho zdravotnímu stavu, v přístupu využívá ve zřetelné převaze pozitivní motivaci, zařazuje takové metody a formy práce, které vedou k prožití úspěchu
Učitel vnímá a aktivně zajišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků - podporuje zdravý rozvoj osobnosti, poznává schopnosti, znalosti a zájmy žáka, žáka vzdělává s ohledem na jeho

specifické potřeby, poskytuje žákům dostatečné množství názorných pomůcek a materiálů, umožňuje žákům pracovat ve výuk. programech na PC, IT, optimálně střídá metody práce, vede žáky, aby získané zkušenosti uplatňovali v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

Dílčí kompetence

Učitel podněcuje žáka k řešení problémů na základě přemýšlení a svého názoru - vede žáka k řešení situací s využitím naučených stereotypů a zkušeností, dává žákům prostor ke sdělení svého názoru, při řešení konkrétní problémové situace učí žáka, na koho se může obrátit s prosbou o pomoc, při řešení konkrétních situací užívá různých alternativních forem a metod výuky, poskytuje žákům příležitost k nalezení a opravení vlastních chyb

Učitel rozvíjí u žáků schopnosti zpracovávat získané vědomosti, poznatky, návyky a dovednosti a využívat je v praktických činnostech - v praktických činnostech vede žáky k řešení problémových situací s pomocí naučených stereotypů a zkušeností, podporuje u žáků vytrvalost, aby se nenechali odradit případným nezdarem, umožňuje žákům využít získaných poznatků k řešení problémů v reálných situacích, vede žáka k řešení opakujících se situací na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

Dílčí kompetence

Učitel vede žáka k všestranné a účinné komunikaci - vede žáky k vyjadřování vlastních pocitů, prožitků a nálad, porozumět sdělením a dokázat přiměřeně na něj reagovat, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci a rozvíjí u žáků dovednost komunikovat s druhými lidmi přiměřeně k jejich schopnostem, vyžaduje po žácích komunikovat v hodině, učí je na modelových situacích zvládat základní pravidla běžné i alternativní komunikace, kterou uplatní v běžných životních situacích

Učitel učí žáky různým vyjadřovacím technikám a používání vhodných prostředků k vyjádření svého záměru - při komunikaci vede žáky k rozvoji a používání různých komunikačních dovedností přiměřeně jeho schopnostem - mluvený, písemný projev, učí žáky komunikovat pomocí informačních technologií - výuk. programy, interaktivní tabule, dokázat využívat informačních a komunikačních prostředků, případně obrazové materiál, podporuje základní komunikační pravidla, v konverzačních cvičeních nechává žáky sdělovat své názory, umožňuje jim využít neverbálních způsobů komunikace

Kompetence sociální a personální

Dílčí kompetence

Učitel připravuje žáky k tomu, aby si uvědomovali svá práva povinnosti - seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi, vede je k jejich respektování a dodržování - pravidla společenského soužití, školní řád,..., rozvíjí u žáků správné vzorce chování a seznamuje s možnými riziky a důsledky protiprávního, nevhodného a rizikového chování, rozvíjí a

upevňuje dovednosti potřebné k ochraně osob v krizových situacích

Učitel vede žáky k ohleduplnosti při jednání s druhými lidmi a k upevňování dobrých mezilidských vztahů - vede žáky k respektování a dodržování pravidel společenského soužití, rozvíjí základní představu o vztazích mezi lidmi, k uvědomění si hodnoty přátelství mezi lidmi, na jednoduchých modelových situacích a aktivitách umožňuje poznat hodnoty přátelství a vztahy mezi lidmi, uvědomuje a rozlišuje příklady projevů nepřiměřeného chování - šikana, zneužívání, násilí, gemblerství,...

Kompetence občanské

Dílčí kompetence

Učitel vede žáky k citlivému vztahu k životnímu prostředí a kulturním památkám a jejich ochraně - vede žáky k ochraně životního prostředí, na modelových situacích ve škole, dále na vycházkách, exkurzích, ozdravných pobytech, kulturních představeních žákům umožňuje co nejvíce prožitků, aby si osvojili citlivé vnímání životního prostředí, kulturních památek a dbali na jejich ochranu, vytváří představu o činnostech, které životnímu prostředí pomáhají, a které ho poškozují, seznamuje žáky s přírodními a kulturními zajímavostmi regionu

Učitel vede žáky k ochraně zdraví svého i druhých k rozpoznání možného nebezpečí ohrožující zdraví - učí žáky znát správné návyky a uplatňovat zásady správné výživy a zdravého životního stylu, vede žáky k ochraně svého zdraví a k dodržování naučených stereotypů chování, uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi a v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc, praktickými činnostmi upevňuje znalosti a dovednosti vedoucí k ochraně zdraví a správnému chování v krizových situacích,

Kompetence pracovní

Dílčí kompetence

Učitel nabízí a umožňuje žákům prezentovat výsledky práce své i kolektivu - učitel vytváří prostředí a podněty pro tvořivé činnosti a umožňuje jejich hodnocení, sebehodnocení a prezentaci ve třídě, škole, na výstavách, soutěžích. Umožňují žákům vnímat a hodnotit výsledky činností vlastních i ostatních, podílet se na výzdobě a reprezentaci školy Uplatňuje získané zkušenosti k prezentaci své práce na veřejnosti

Učitel utváří a upevňuje u žáků režimové pracovní i bezpečnostní návyky v samostatné i skupinové činnosti - vytváří u žáků pozitivní vztah k pracovním činnostem a motivuje je k dokončení zadané práce, vyžaduje přiměřené soustředění a výdrž na pracovní výkon, dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce, vede je, aby pracovali podle jednoduchých instrukcí a naučeného postupu, aby dokázali respektovat pravidla práce v týmu, upevňuje a rozvíjí sebeobslužné činnosti a hygienické návyky

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem ve vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Vede k porozumění sobě samému a druhým, napomáhá zvládání vlastního chování, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni, rozvíjí základní dovednosti komunikace, utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci a umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů).

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu a rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí a podněcuje aktivitu, toleranci a ohleduplnost ve vztahu k životnímu prostředí. Poskytuje ucelený elementární pohled na okolní přírodu a prostředí a využívá přímého kontaktu jedince s prostředím k propojení rozvoje myšlení a emocionální stránky osobnosti.

Průřezová témata jsou realizována dvěma způsoby:

- integrací ve výuce (IN)
- pokrytí projektem (P)
 - Den jazyků
 - Den Země
 - Vánoční jarmark

Osobnostní a sociální výchova

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tematického okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
Cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN	PS/IN
	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN
					VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN
							HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
							PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P
Cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN				
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P
					PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN
Mezilidské vztahy	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	RV/IN	RV/IN	RV/IN	RV/IN
							VI/IN	VI/IN	VI/IN	VI/IN
							Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
							HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P
Cvičení sebekontroly, ovládání	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	P/IN	P/IN	P/IN	P/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
							ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN
							TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN
Vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	RV/IN	RV/IN	RV/IN	RV/IN
							VI/IN	VI/IN	VI/IN	VI/IN
							PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P
Verbální a neverbální sdělování	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN	ŘV/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN

Environmentální výchova

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tematického okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
Životní styl	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN
	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN				
Vztah člověka k prostředí a zdraví	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	Př/IN,P	Př/IN,P	Př/IN,P	Př/IN,P
	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P
	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN				
	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P	PČ/IN,P				
Hodnoty, postoje, praktická etika	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	VI/IN	VI/IN	VI/IN	VI/IN
							Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
Ekosystémy, energie, využívání energie	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN	Př/IN
			VU/IN	VU/IN	VU/IN	VU/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN
	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN	TV/IN
							PC/IN	PC/IN	PC/IN	PC/IN

Multikulturní výchova

	I. stupeň						II. stupeň			
Název tematického okruhu	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	10. r.
Vztahy mezi kulturami, kulturní rozdíly	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P	ČT/IN,P
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN
	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN
Právo všech lidí žít společně, spolupráce	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN				
Mezilidské vztahy	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN
	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN				
Etnické skupiny a kultura	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	ČT/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN	VV/IN
	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	HV/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN
	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN	PČ/IN				

IN – integrace ve výuce

P - projekt

4. Učební plán

1. stupeň

Realizace učebního plánu

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Učební plán představuje souhrn základních informací o organizaci vzdělávání na úrovni vyučovacích předmětů, či jiných forem vzdělávání. Navazuje na charakteristiku školního vzdělávacího programu a předjímá obsah a rozsah vyučovacích předmětů. Do učebního plánu není zařazen žádný integrovaný předmět, integrují se pouze tematické okruhy nebo specifické složky předmětů, a to dle uvážení pedagogů.

Průřezová témata jsou realizována dvěma způsoby:

- pokrytí projektem
- integrací ve výuce

Disponibilní časová dotace je určena k posílení jednotlivých vzdělávacích oborů. Navýšení těchto vyučovacích hodin již neumožňuje žákům volbu jiných volitelných předmětů.

I. stupeň - 1. - 6. ročník

Disponibilní časová dotace na 1. stupni - celkem 10 hodin:

- pro vyučovací předmět Čtení - 1 vyučovací hodina v 5. a 6. ročníku /2 hodiny/
- pro vyučovací předmět Počty - 1 vyučovací hodina v 5. a 6. ročníku /2 hodiny/
- pro vyučovací předmět Výtvarná výchova - 1 vyučovací hodina v 1. až 6. ročníku /6 hodin/

Ve školním vzdělávacím programu byly hodinové dotace jednotlivých předmětů nasazeny tak, aby se daly spojit dva, případně více ročníků.

II. stupeň

Realizace učebního plánu

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Učební plán představuje souhrn základních informací o organizaci vzdělávání na úrovni vyučovacích předmětů, či jiných forem vzdělávání. Navazuje na charakteristiku školního vzdělávacího programu a předjímá obsah a rozsah vyučovacích předmětů. Názvy učebních předmětů zůstaly pro lepší orientaci žáků zachovány z předešlých let a jsou vyučovány

formou klasické vyučovací hodiny nebo se prostřídávají s jinými předměty v devadesáti minutovém vyučovacím bloku. Do učebního plánu není zařazen žádný integrovaný předmět, integrují se pouze tematické okruhy nebo specifické složky předmětů, a to dle uvážení pedagogů. V učebním plánu nejsou samostatně vyčleněné vyučovací hodiny pro předměty speciálně pedagogické péče, ale tyto předměty /terapie/ jsou dle podmínek školy realizovány přímo ve vyučovacích hodinách jednotlivých předmětů.

Průřezová témata jsou realizována dvěma způsoby:

- pokrytí projektem
- integrací ve výuce

Disponibilní časová dotace je určena k posílení jednotlivých vzdělávacích oborů. Navýšení těchto vyučovacích hodin již neumožňuje žákům volbu jiných volitelných předmětů.

II. stupeň - 7. -10. ročník

Disponibilní časová dotace na 2. stupni - celkem 11 hodin:

- pro vyučovací předmět Psaní - 1 vyučovací hodina v 10. ročníku /1 hodina/
- pro vyučovací předmět Hudební výchova - 1 vyučovací hodina v 7. až 10. ročníku /4hodiny/
- pro vyučovací předmět Výtvarná výchova - 1 vyučovací hodina v 7. až 10. ročníku /4 hodiny/
- pro vyučovací předmět Rodinná výchova - 1 vyučovací hodina v 7. a 8. ročníku /2 hodiny/

Ve školním vzdělávacím programu byly hodinové dotace jednotlivých předmětů nasazeny tak, aby se daly spojovat dva, případně více ročníků.

Ročníkový plán

I. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	1	2	3	4	5	6	ŠVP	RVP
Jazyková komunikace							38 + 2	38
Čtení	3	3	3	3	2 + 1	2 + 1	16 + 2	16
Psaní	2	2	2	2	1	1	10	10
Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12	12
Matematika a její aplikace							12 + 2	12
Počty	2	2	2	2	2 + 1	2 + 1	12 + 2	0
Informační a komunikační technologie							2	2
Počítače	X	X	X	X	1	1	2	0
Člověk a jeho svět							16	16
Věcné učení	2	2	3	3	3	3	16	0
Umění a kultura							18 + 6	18
Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	12	0
Výtvarná výchova	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	6 + 6	0
Člověk a zdraví							18	18
Tělesná výchova	3	3	3	3	3	3	18	18
Člověk a svět práce							21	21
Pracovní činnosti	2	3	4	4	4	4	21	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	19	20	22	22	21	21	125	125
CELKEM DISPONIBILNÍ	1	1	1	1	3	3	10	10
CELKEM V ROČNÍKU	20	21	23	23	24	24	135	135

II. stupeň

Vzdělávací oblast / vyučovací předměty	7	8	9	10	ŠVP	RVP
Jazyková komunikace					23 + 1	23
Čtení	3	3	3	3	12	12
Psaní	2	2	2	1 + 1	7 + 1	7
Řečová výchova	1	1	1	1	4	4
Matematika a její aplikace					12	12
Počty	3	3	3	3	12	0
Informační a komunikační technologie					4	4
Počítače	1	1	1	1	4	0
Člověk a společnost					8	8
Vlastivěda	2	2	2	2	8	0
Člověk a příroda					12	12
Přírodověda	3	3	3	3	12	0
Umění a kultura					8 + 8	8
Hudební výchova	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	4 + 4	0
Výtvarná výchova	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1	4 + 4	0
Člověk a zdraví					14 + 2	14
Rodinná výchova	0 + 1	0 + 1	1	1	2 + 2	2
Tělesná výchova	3	3	3	3	12	12
Člověk a svět práce					22	22
Pracovní činnosti	5	5	6	6	22	0
CELKEM ZÁKLADNÍ	25	25	27	26	103	103
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	3	2	3	11	11
CELKEM V ROČNÍKU	28	28	29	29	114	114

Vyučovací předměty

Čtení

Vyučovací předmět Čtení vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Psaní

Vyučovací předmět Psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně v 1.– 4. ročníku a v 7. – 10. ročníku, v 5. – 6. ročníku jedna hodina týdně.

Řečová výchova

Vyučovací předmět Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Řečová výchova. Vyučuje se v 1. – 10. ročníku, v 1. – 6. ročníku 2 hodiny týdně, 7. – 10. ročník se vyučuje 1 hodinu týdně. Časová dotace na 1. stupni je 12 vyučovacích hodin, na 2. stupni je 4 vyučovací hodiny.

Matematika

Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. -10. ročníku jako samostatný předmět, na I. stupni 2 hodiny týdně a v 5. – 6. je posílena o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, na II. stupni 3 hodiny týdně.

Počítače

Vyučovací předmět Počítače byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se v 5. – 10. ročníku jako samostatný předmět 1 hodina týdně.

Věcné učení

Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 1. - 6. ročníku jako samostatný předmět, 2 hodiny týdně v 1. – 2. Ročníku a 3 hodiny týdně v 3. – 6. ročníku.

Přírodověda

Vyučovací předmět přírodověda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku 2 hodiny týdně.

Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět, 2 hodiny týdně 1. – 6 ročníku. V 7. – 10. ročníku je posílen z disponibilní časové dotace.

Rodinná výchova

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a vyučuje se v 9. a 10. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. – 8. ročníku se vyučuje 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Pracovní činnosti

Vyučovací předmět Pracovní činnosti byl vytvořen ze vzdělávacích oblastí Člověk a svět práce. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět, v 1. ročníku 2 hodiny a 2.

ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. - 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. - 8. ročníku 5 hodin týdně a v 9. - 10. ročníku 6 hodin týdně.

Zkratky jednotlivých předmětů:

ČTENÍ – Čt
PSANÍ – Ps
ŘEČOVÁ VÝCHOVA – ŘV
POČTY - P
POČÍTAČE – PC
VLASTIVĚDA - VI
VĚCNÉ UČENÍ – VU
PŘÍRODOVĚDA – Př
HUDEBNÍ VÝCHOVA – HV
RODINNÁ VÝCHOVA - RV
TĚLESNÁ VÝCHOVA – TV
PRACOVNÍ ČINNOSTI - PČ
VÝTVARNÁ VÝCHOVA - VV

Obsahové, organizační a časové vymezení je uvedeno v charakteristice každého předmětu.

5. Učební osnovy

Vyučovací předmět: ČTENÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Čtení vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně v 1. – 4. a v 7. – 10. ročníku. V 5. – 6. ročníku 2 hodiny a je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, zahradní posezení.

Předmět Čtení je zaměřen na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání, na postupné osvojování písmen, slov a vět a rozvíjení čtenářských dovedností (technik čtení), na získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu a na vnímání různých sdělení, porozumění jim a jejich reprodukování.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládal čtení všech tiskacích i psacích písmen
- přečetl jednoduché věty nebo text, orientoval se ve čteném textu
- dokázal přečtený text reprodukovat
- orientoval se v jednoduchých psaných nebo obrázkových návodech

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a

celkovou mentální úroveň. Metody slovního sdělování o věcech a jevech realizujeme formou řízeného rozhovoru, ale také využíváme spontánní výpovědi žáků. Využíváme žákovskou knihovnu, výukové programy na počítači, návštěvy divadel, apod.

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména Prvouka, Věcné učení, Přírodověda – čtení zadání, odpovědi na otázky, řízení se pokyny apod. Velmi úzce souvisí s Řečovou výchovou – rozvoj slovní zásoby, správná výslovnost, upevňování technik čtení apod. a Psaním – čtení psaného písma, zraková percepce a diferenciací atd.

Do předmětu Čtení jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy čtení a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice a učební materiály, pomůcky
- projevuje zájem o nové poznatky
- uplatňuje získané zkušenosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zařazuje logopedická cvičení (gymnastika jazyka, rtů...) a tím dbá na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání
- zařazuje cvičení prováděná v rámci sluchového a zrakového vnímání
- navozuje různé situace z běžného života, které vybízí žáka ke spontánním rozhovorům, k diskusi
- aplikuje vhodné metody čtení dle stupně postižení a individuálních možností žáka – analyticko-syntetická metoda, globální čtení, metoda sociálního čtení
- zařazuje didaktické hry, motivující činnosti k osvojení a postupnému zdokonalování čtenářských dovedností
- předkládá odpovídající učební pomůcky materiály (učebnice, knihy a časopisy, nástěnné obrazy, počítačové programy, leporela, obrázkové knihy, puzzle...)
- motivuje žáka k vyhledávání, třídění informací, orientaci v knihách encyklopedické povahy

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s lidmi
- chápe obsah psaného textu
- srozumitelně se vyjadřuje
- dokáže přečtený text reprodukovat

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- používá různé strategie (řízený dialog, jednoduchá diskuse, dramatizace...), které vedou k rozvíjení komunikace
- zapojuje žáka do třídních a školních soutěží a akcí (recitace, akademie...)
- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých čtenářských technik
- předkládá širokou škálu názorných textů (např. pracovní postup)
- aktivně zapojuje žáka do života třídy (např.: ranní přivítání...)

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- adekvátně reaguje na posouzení své práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- aktivně zapojuje žáka do společných i individuálních činností
- hodnotí dílčí výkony žáka a poskytuje mu prostor k sebehodnocení (co zvládá, co potřebuje zlepšovat)
- názornou demonstrací a posloupností úkonů rozvíjí u žáka schopnost plnit konkrétní úkoly postupně
- důsledně vyžaduje od žáka dokončení zadaného úkolu
- ukázkami výsledných prací motivuje žáka k aktivitě

ČTENÍ

I. stupeň

Učivo:

- příprava na čtení, seznámení s leporely a knihami, motivace ke čtení
- diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání
- orientace na stránce, čtení obrázků v řádku
- naslouchání: koncentrační cvičení, poslech pohádek, veršů a říkadel, recitace
- tvoření vět k obrázkům, chápání obsahu vět
- prohlížení a čtení dětské literatury a časopisů
- práce s PC programy
- čtení: analyticko – syntetické činnosti, globální metoda, alternativní způsoby čtení
- vyvozování hlásek a písmen, dělení a skládání slabik a slov
- čtení slabik, slov, jednoduchých vět, tvoření jednoduchých vět
- reprodukce jednoduchého textu
- dramatizace

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- moje vztahy k druhým lidem
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů

- dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
- různé způsoby života

Průřezové téma - Environmentální výchova

- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik
- tvořit věty podle obrázků
- orientovat se na stránce i řádku
- chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen
- rozlišit stejná a různě znějící slova
- umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
- orientovat se ve větě
- číst s porozuměním jednoduché věty
- přednášet krátké říkanky a básničky

II. stupeň

Učivo

- upevňování čtení slabik a slov zvládnutých na prvním stupni
- postupné osvojování a upevňování dalších hlásek a písmen
- čtení vět obsahujících snadná slova s přiměřeným obsahem
- čtení snadných textů s porozuměním
- plynulé čtení slov, slabik a vět a s porozuměním
- práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností, obrázkové knihy, časopisy, návody k použití výrobků a k činnostem s obrázky
- poslech a reprodukce – poslech příběhů, pohádek, reprodukce přečteného, recitace, dramatizace, využití PC programů

- čtení dětské kuchařské knihy, jednoduchých receptů
- orientace v dětských mapách a atlasech
- orientace v textu tichým čtením

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
- moje vztahy k druhým lidem
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen
- rozlišit stejná a různě znějící slova
- umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek
- orientovat se ve větě
- číst s porozuměním jednoduché věty
- přednášet krátké říkanky a básničky

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Průřezové téma – multikulturní výchova

- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci
- udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost
- vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti)
- uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)
- různé způsoby života

Průřezové téma - Environmentální výchova

- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdrav
- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.

Očekávané výstupy II. stupeň

žák by měl

- číst všechna tiskací i psací písmena
- zvládat čtení krátkého jednoduchého textu
- orientovat se ve čteném textu

- zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text
- přednášet říkanky a básničky
- získat pozitivní vztah k literatuře
- orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků

Vyučovací předmět: PSANÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Psaní vznikl ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. V 5. a 6. ročníku 1 hodinu, v 10. ročníku 1 hodinu a je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Cílem předmětu je vést žáka k srozumitelnému vyjadřování písemnou formou. Zaměřujeme se na rozvíjení a posilování sluchové a zrakové percepce, pozornosti, paměti, jemné a hrubé motoriky, které těsně souvisí s rozvojem řeči a myšlení. Žáci nacvičují techniku správného psaní, napsání krátkého sdělení psacím nebo hůlkovým písmem vzhledem ke svým individuálním možnostem.

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná všemi předměty, např. Matematika (psaní čísl, zadání příkladu), Prvouka, Věcné učení a Přírodověda (zapisování odpovědí, opis učiva, doplňování odpovědních vět), Čtení (opis básniček, textů), Hudební výchova (opis textu písní, zápis not) apod.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Do předmětu Psaní jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova.

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zapíše zadání nebo text dle pokynů
- zaznamená si písemně potřebné údaje (číslo, slovo nebo větu)
- využívá vhodné metody a způsoby při zaznamenávání údajů
- Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- procvičuje se žákem psaní při každé příležitosti
- vede žáka k samostatnému využívání psané formy projevu
- fixuje zápis důležitých údajů denním procvičováním

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- umí písemnou formou vyjádřit své myšlenky
- zvládá zapsat potřebné údaje (jméno, adresu apod.)
- odpoví na dopis, mail

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vychází z rozvoje verbální i neverbální komunikace žáků, z rozvíjení slovní zásoby, formulování vlastní myšlenky
- procvičuje a fixuje vyjadřování písemnou formou (dopis, sdělení)
- vede žáky k čitelnému písemnému projevu

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se umí podepsat, napsat základní informace
- rozumí tomu, co napíše
- využívá získané znalosti v praxi
- umí pracovat samostatně i v týmu

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- automatizuje u žáků vhodnou úpravu pracovního prostoru a dodržování hygienických pravidel při psaní
- vede žáky k samostatné práci
- fixuje základní pracovní návyky a postupy
- vede žáky k pozitivnímu hodnocení vlastní práce
- předkládá žákům různé druhy studijních materiálů a vede je k samostatné práci s nimi a jejich využití ve společenském životě
- prostřednictvím modelových situací učí žáka pracovat v týmu

PSANÍ

I. stupeň

- správné sezení a zacházení s psacím náčiním, nácvik správného úchopu
- prvky správných hygienických a pracovních návyků při psaní
- hry a motivované přípravné cviky pro rozvoj psychomotorických schopností jemné pohybové koordinace nutné k výuce psaní
- grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky
- rytmická cvičení
- prvky psacích písmen
- psát probraná písmena
- spojování písmen ve slabiky
- procvičování naučených písmen ve slabikách
- hygienické návyky při psaní
- psát hůlkovým písmem vlastní jméno
- psaní písmen
- přepis a opis slabik a slov, opis číslic
- upevňovat psaní hůlkového písma
- diktát písmen a slabik

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- dodržovat správné držení psacího náčiní

- vyvodit písmena podle obrázků
- rozpoznat samohlásky (odlišovat jejich délku) a souhlásky
- psát velká písmena
- tvořit, spojovat a psát písmena a slabiky
- zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním

Očekávané výstupy - 2. období

žák by měl

- psát písmena, která umí číst
- opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova
- ovládat psaní hůlkového písma
- psát písmena a slabiky podle diktátu
- napsat hůlkovým písmem své jméno
- opsat číslice

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání

II. stupeň

Učivo

- zpřesnění tvarů písmen a číslic
- psaní slabik a slov podle diktátu
- opis slov a jednoduchých vět
- psaní a opis jednoduchých sdělení podle předlohy
- přepis písma
- psaní vlastního jména, adresy bydliště
- forma společenského styku
- psaní číslic podle nápovědy
- psaní na PC

Očekávané výstupy II. stupeň

žák by měl

- dbát na čitelný písemný projev
- opsat slova a napsat jednoduché věty i podle diktátu
- napsat jednoduché sdělení
- přepsat krátký jednoduchý text
- podepsat se psacím písmem
- zvládnout napsat běžné písemnosti – adresu, přání, dopis
- psaní číslic i podle nápovědy

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopnosti poznávání

Vyučovací předmět: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Řečová výchova je součástí vzdělávací oblasti Jazyková komunikace a vzdělávacího oboru Řečová výchova. Vyučuje se v 1. – 6. ročníku 2 hodiny týdně. Časová dotace na 1. stupni je 12 vyučovacích hodin, na 2. stupni jsou 4 vyučovací hodiny.

Cílem předmětu je rozvíjení žákových komunikačních dovedností tak, aby se mohl zapojit do společnosti. Důraz je kladen na vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Učí se správnému a srozumitelnému vyjadřování dle svých schopností a možností.

Podle potřeby využíváme alternativní komunikační systémy, které pomáhají vytvořit takovou formu náhradní komunikace, která umožňuje vyjadřovat své pocity, přání a potřeby dle individuálních možností. Metody a formy alternativní komunikace, mohou verbální řeč buď pouze doplňovat a rozvíjet slovní zásobu nebo nahrazují řeč přechodně nebo trvale.

Alternativní metody komunikace využíváme u žáků s mentálním postižením. Jedná se o komunikaci pomocí piktoqramů, metodu sociálního čtení.

Ke splnění těchto cílů se zaměřujeme na rozvíjení a zpřesňování zrakového a sluchového vnímání formou různých diferenciačních cvičení a her.

Předmět rozvíjí schopnost žáka vnímat různá sdělení, rozumět jim a adekvátně na ně reagovat. Posiluje sebedůvěru, schopnost sdělit svůj názor, to vše s ohledem na žákovu individualitu a logopedickou diagnózu.

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná obsah všech vyučovacích předmětů, zejména při sdělování vlastních názorů a pocitů, pochopení různých jazykových sdělení a zadání, odpovědi na otázky, řízení se pokyny apod. Všechny předměty rozvíjí slovní zásobu, upevňují správnou výslovnost a podporují formy jiné komunikace a techniku čtení.

Do předmětu Řečová výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá mateřský jazyk pro osobní a společenský život
- projevuje zájem o nové poznatky
- uplatňuje osvojené dovednosti v praktickém životě

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vede žáky k pochopení významu mateřského jazyka pro jejich osobní i společenský život
- motivuje žáka ke zlepšení řečového projevu
- klade důraz na pozitivní přístup žáka ke slovnímu vyjadřování

Kompetence k řešení problémů:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- požádá o pomoc, vysvětlí, co se stalo
- vybírá podstatné informace
- dokáže poradit spolužákům

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- navozováním reálných situací vede žáka k samostatnému řešení a překonávání překážek
- ukazuje žákovi jak naslouchat, vnímat, chápat a rozumět, respektovat názory jiných lidí
- fixuje a automatizuje u žáků respektování společenských norem a zákonů

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se vyjadřuje jasně a srozumitelně
- formuluje vlastní myšlenky, požadavky, prosby a přání
- naslouchá druhým, odpovídá na otázky a zapojuje se do komunikace v kolektivu
- rozumí slyšenému a adekvátně reaguje

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- vychází z rozvoje verbální i neverbální komunikace žáků
- zařazuje logopedická cvičení
- rozvíjí slovní zásobu, učí vést žáky dialog
- umožňuje žákům formulování vlastní myšlenky, vyjadřování se k daným tématům
- navozuje situace tak, aby se žáci naučili naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace

Kompetence sociální a personální:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá základní komunikační dovednosti (pozdrav, poděkování...)
- se zapojuje do komunikace ve skupině
- má pozitivní pohled na svět i na sebe
- osloví kamaráda nebo dospělého, dokáže vést dialog

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- fixuje u žáků užívání základních komunikačních dovedností v běžných denních situacích (pozdrav, poděkování)
- pomáhá žákovi hledat cestu k sobě i k lidem okolo prostřednictvím rozhovorů a povídání
- umožňuje žákům vyjádřit své názory, pocity
- učí žáka komunikovat ve skupině (ranní kruh, povídání na téma, dialogy)

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- respektuje společenské normy a názory jiných lidí
- domluví se s dospělou osobou, vyřídí jednoduchý vzkaz
- zvládá jednoduché samostatné i týmové práce
- požádá o pomoc, jednoduše popíše, co dělal

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- fixuje u žáka dodržování vymezených pravidel
- pomáhá žákům vyjadřovat se a komunikovat navozováním různých situací
- učí žáky požádat o pomoc
- vede žáky k hodnocení vlastní práce

Vzdělávací obsah předmětu

- artikulační a dechová cvičení na nástroje (roury, hřebínek, kaza...)

Orofaciální stimulace

- navození zrakové prostorové orientace
- pozitivní ovlivnění emočních procesů
- vytváření vztahu k sobě samému a okolí
- orientace v okolí
- rozvoj představivosti, paměti při koncentraci pozornosti
- záměrné pozorování
- rozvoj oromotoriky

Podpora pohybového vývoje

- dechová gymnastika
- normalizace svalového napětí v orofaciální oblasti
- koordinace dechu a pohybu
- senzomotorika
- koordinace oko – ruka
- pohyby přes střední osu

ŘEČOVÁ VÝCHOVA

I. stupeň

Učivo:

- jednoduché říkanky
- dechová, hlasová a artikulační cvičení
- rozvoj slovní zásoby
- správné používání významu slov
- poslech čteného textu
- popis obrázku
- rozšiřování slovní zásoby
- nácvik srozumitelného samostatného vyjadřování
- reprodukce textu podle otázek a ilustrací

II. stupeň

Učivo:

- krátké vypravování – vlastních zážitků, reprodukce krátkého textu, popis obrázku apod.
- návštěva divadelního představení

- upevňování pravidel chování při divadelních představeních
- vyprávění děje formou otázek
- popis obrázku pomocí otázek
- práce s dětskými leporely, časopisy, knihami
- výslovnost, intonace
- tvorba slov
- popis jednoduchého předmětu, činnosti či děje

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- řeč těla, řeč zvuků a slov
- cvičení pozorování
- dovednosti pro verbální i neverbální sdělování

Vyučovací předmět: POČTY

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Počty byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět, na I. stupni 2 hodiny týdně, na II. stupni 3 hodiny týdně.

Předmět Počty je zaměřen rozvíjení praktických činností a dovedností, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, na posílení schopností logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačtoru.

Naším cílem je u žáků stimulovat a rozvíjet smyslové vnímání, pozornost, soustředění, paměť. Snažíme se, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- uplatnil získané zkušenosti v praktických situacích (zvládnutí časových údajů, používání mincí, porovnávání velikostí, měření)
- osvojil si matematické pojmy a symboly, chápal matematické postupy
- rozvíjel svoje elementární abstraktní myšlení (chápaní číselné řady, abstrakce počtu předmětů, poznávání čísel) a logického myšlení
- vytvořil si prostorovou představivost
- rozvíjel svou samostatnost a vytrvalost

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Volíme je s ohledem na věk a celkovou mentální úroveň žáka.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, žákovské kuchyňce, mimo školu při nákupu potravin, na vycházce apod. individuálně i v malých skupinkách.

Průřezovým tématem zařazeným do předmětu Matematika je Osobnostní a sociální výchova, a to do všech ročníků I. i II. stupně.

Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací.

Mezipředmětové vztahy

Výuka prolíná ostatními předměty, například Psaní (psaní číslic), Čtení (zadání příkladů), Počítače (výukové programy, počítačové hry), Věcné učení a Vlastivěda (prostorová orientace, orientace v pojmech a čase), Pracovní vyučování (nákup surovin, měření a vážení), Tělesná výchova (řada, kruh, rozlišení vpravo-vlevo).

Do předmětu Počty jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy počítání a využívá je ke svému vzdělávání
- používá učebnice, učební materiály a pomůcky (pracovní listy, kalkulačtor, pravítko)
- dodržuje návykové stereotypy učení
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem (práce s myší)
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích (manipulace s penězi, časové údaje, porovnávání velikostí)

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- aplikuje vhodné metody práce dle stupně postižení a individuálních schopností žáka
- zařazuje didaktické hry, motivující k osvojení a postupnému zdokonalování matematických dovedností
- předkládá odpovídající učební pomůcky a materiály (pracovní listy, počítačové programy, papírové peníze, geometrické tvary, číslice, puzzle, razítka s čísly)
- umožňuje žákům uplatnit získané zkušenosti v praxi
- pozitivně motivuje žáka k dalšímu učení

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řeší známé a opakující se situace na základy nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechá se při řešení problémů odradit nezdarem, ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- navozuje modelové situace k překonávání překážek
- poskytuje častou pozitivní zpětnou vazbu
- vyžaduje důsledně dokončení započatého úkolu
- vede k samostatnosti a vytrvalosti při práci
- učí žáky nenechat se odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností

- chápe jednoduché běžně užívané texty a obrazové materiály (pracovní listy, počítačové hry s matematickým obsahem)

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjádření svých myšlenek
- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných technik v matematice
- aktivně zapojuje žáka do života školy

POČTY

I. stupeň

Učivo

1. ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

- třídění předmětu podle různých kritérií, tvoření skupin (velikost, barva, tvar)
- orientování se v prostoru (nad, pod, před, za ...)
- řazení předmětů zleva doprava
- orientování se v prostoru (nad, pod, před, za ...), v pojmech (všechno-nic, hodně-málo, stejně-více-méně)
- přiřazování předmětů podle číselné řady
- porovnávání množství
- třídění předmětů podle pořadí ve skupině
- doplňování číselné řady vzestupné

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- cvičení paměti
- řešení problémů

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně – málo, malý – velký, dlouhý – krátký, stejně – více – méně, široký - úzký
- orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole
- řadit předměty zleva doprava
- třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- orientovat se v pojmech větší – menší, kratší – delší, širší – užší
- rozlišovat vlevo – vpravo, uprostřed
- orientovat se na ploše
- porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků
- třídit předměty podle pořadí ve skupinách
- přiřazovat předměty podle číselné řady

Učivo

2. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- poznávání, čtení, psaní číslic do 5
- diktát číslic do 5
- přiřazování čísel k prvkům a naopak
- seznamování s matematickými pojmy $+$, $-$, $=$
- sčítání, odčítání do 5
- seznámení s počítadlem, s kalkulátorem
- numerace do 10
- řešení jednoduchých praktických úloh
- poznávání, čtení, psaní číslic, diktát číslic
- přiřazování čísel k prvkům a naopak
- seznamování s matematickými pojmy $+$, $-$, $=$
- sčítání, odčítání
- počítání s počítadlem, s kalkulátorem

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10
- orientovat se v číselné řadě 1 až 10
- sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5
- znát matematické pojmy $+$, $-$, $=$ a umět je zapsat
- umět rozklad čísel v oboru do 5
- psát číslice 1 – 5 i podle diktátu

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100
- umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku
- sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku
- psát čísla do 100
- zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku
- zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu
- řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umět použít kalkulátor

Učivo

3. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- orientování v prostoru
- rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den)
- určování času (práce s papírovými hodinami)
- doplňování číselné řady (číselná posloupnost)
- rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den)
- určování času (práce s papírovými hodinami)
- seznámení se základními jednotkami délky a hmotnosti

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- používat výrazy vpravo-vlevo
- rozlišovat pojmy rok, měsíc, den
- určit čas s přesností na celé hodiny
- znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram
- doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

4. ZÁKLADY GEOMETRIE

- poznávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
- porovnávání délky předmětů (kratší – delší)
- seznámení s přímkou a křivou čarou
- poznávání základních geometrických tvarů (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
- porovnávání délky předmětů (kratší – delší)

Očekávané výstupy – 1. období

žák by měl

- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník)
- rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech
- porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší -delší

Očekávané výstupy – 2. období

žák by měl

- kreslit křivé a přímé čáry
- poznat rozdíl mezi čarou a přímkou
- používat pravítko při rýsování přímek
- změřit délku předmětu

II. stupeň

Učivo

2. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- sčítání a odčítání písemně
- rozklad čísel
- doplňování číselné řady
- práce s počítadlem, s kalkulaátorem
- řešení jednoduchých praktických úloh
- porovnávání čísel $< > =$ (př.: bankovky, mince)

Očekávané výstupy

žák by měl

- psát, číst, a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1 000 po 100
- orientovat se na číselné ose
- sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu před desítku s použitím názoru
- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky
- umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy
- pracovat s kalkulačem

Učivo

3. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

- rozlišování vpravo – vlevo
- rozlišování časových pojmů
- manipulace s mincemi (bankovkami)
- určování času (práce s papírovými hodinami)
- seznámení s digitálním zápisem času
- doplňování číselné řady (číselná posloupnost)
- seznámení s jednotkami hmotnosti, délky, objemu (vážení a měření osob)

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- organizace vlastního času
- řešení konfliktů
- vztahy mezi předměty – vztahy ve skupině

Očekávané výstupy

žák by měl

- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu
- zvládat početní úkony s penězi
- orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny
- doplňovat údaje v jednoduché tabulce

Učivo

4. ZÁKLADY GEOMETRIE

- poznávání základních geometrických útvarů (koule, válec, krychle)
- rozlišování geometrických tvarů na různých předmětech
- seznámení s rýsovacími pomůckami (pravítko, kružítko) a jejich používání
- měření délky předmětů

Očekávané výstupy

žák by měl

- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami
- používat základní geometrické pojmy
- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary
- rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit

- měřit a porovnávat délku úsečky
- poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa

Vyučovací předmět: POČÍTAČE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Počítače byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Vyučuje se v 5. – 10. ročníku jako samostatný předmět 1 hodina týdně.

Pro výuku je využívána kmenová třída a počítačová učebna. Pro tento předmět je specifické počítačové vybavení učebny, programové vybavení – speciální výukové a vzdělávací programy.

Předmět Počítače vede k osvojení obsluhy počítače na uživatelské úrovni, zlepšuje způsob komunikace, osvojuje základní znalosti a dovednosti práce s počítačem a seznamuje s možnostmi výpočetní techniky. Ve své podstatě rozvíjí pozornost, myšlení i postřeh, podílí se na rozvoji jemné motoriky, umožňuje zdokonalování multisenzoriálního vnímání, zaměřuje se na získávání a využívání potřebných informací pomocí internetu. V neposlední řadě vede k rozvoji komunikace prostřednictvím výpočetní techniky a také informuje o nevhodném obsahu některých internetových stránek.

Mezipředmětové vztahy

Předmět počítače se prolíná do většiny předmětů, hlavně do čtení (čtení textů na PC, výukové programy), psaní (psaní textu na PC, výukové programy), matematiky (užití PC jako kalkulatoru, výukové programy), hudební výchovy (poslech hudebních CD, vyhledávání textů písní na internetu), přírodovědy, prvouky a věcného učení (výukové programy, hledání informací na internetu), pracovní a výtvarná výchova (hledání návodů na pracovní činnosti na internetu)

Do předmětu Počítače jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- využívá všech smyslů k osvojení práce na počítači
- má zájem o získávání nových poznatků
- používá znaky, symboly a termíny s konkrétními operacemi na PC

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- obměňuje způsoby a systémy motivace, aby žák získal zájem o nové informace
- respektuje individuální tempo práce žáků i jeho schopnosti
- aplikací vhodných postupů prohlubuje v žákovi schopnost získané poznatky a dovednosti využívat v praxi

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- žák využívá možnost pro samostatnou tvořivost a rozvoj vlastních nápadů
- dokáže naslouchat a respektovat názory jiných
- nenechá se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- využívá metody radostné perspektivy
- zvyšuje sebedůvěru žáka kladným hodnocením
- navozuje pozitivní atmosféru, ve které se žák nebojí požádat o radu či pomoc

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace
- žák využívá počítače s internetem k procvičování základních komunikačních dovedností

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky ke správnému terminologickému vyjadřování
- rozvíjí slovní zásobu
- žáka učí vybírat si mezi podstatnými a nepodstatnými informacemi

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky
- respektuje druhé lidi

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel

- umožňuje pracovat ve skupině i samostatně
- rozvíjí u žáků pozitivní myšlení
- vytváří přátelské prostředí
- podporuje komunikaci žáků s různými institucemi přes internet
- vede žáky k zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje podle naučeného stereotypu
- zadaný úkol plní podle jednoduchých instrukcí
- přijímá posouzení výsledků své práce
- zodpovídá za svou práci i za její dokončení

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel

- motivujeme kladným hodnocením jejich práce
- informujeme o bezpečnosti práce na PC
- vedeme ke vzájemné spolupráci
- vyžadujeme dokončení práce žáků

POČÍTAČE

I. stupeň, 2. období

- základní pojmy
- externí zařízení počítače – monitor, klávesnice, myš
- správné zapínání a vypínání počítače
- seznámení s klávesnicí, práce s myší
- základy obsluhy práce na počítači
- zásady bezpečnosti práce na počítači
- prevence zdravotních rizik při práci na počítači
- důležité klávesy na klávesnici (enter, delete, Esc, šipky...)
- software počítače (textový editor, výukové programy, zábavné programy, hry)
- zásady při práci s počítačem – jak šetřit počítač, jak šetřit sebe
- nácvik psaní na počítači (písmena, jméno, adresa, krátká slova, spojení slov, věty)

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání a dovednosti zapamatování
- já jako zdroj informací o sobě (výukové programy)
- hledání pomoci při potížích (využívání internetu)

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- zvládat základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práci s myší
- pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu
- zvládat psaní známých písmen na klávesnici
- dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

II. stupeň

Učivo

- základní funkce textového a grafického editoru
- psaní na počítači
- dodržování bezpečnosti při práci na počítači
- další externí zařízení počítače – tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát
- složitější výukové a herní programy
- využívání počítače jako kalkulátoru
- symboly alternativní komunikace na počítači
- CD, DVD, USB
- práce s CD, DVD
- seznámení s internetem
- vyhledávání informací na internetu
- seznámení s negativními obsahy některých stránek internetu
- základní způsoby elektronické komunikace – e-mail (přijetí, napsání a odeslání e-mailu)
- práce s mobilním telefonem – přijetí hovoru, volání, zprávy SMS

Očekávané výstupy

Žák by měl

- zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace
- zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy
- vyhledávat informace na internetu podle pokynů
- dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou
- zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS

Vyučovací předmět: VĚCNÉ UČENÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Věcné učení byl vytvořen ze vzdělávací oblasti oboru Člověk a jeho svět. Předmět se vyučuje v 3. – 6. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně.

Pro výuku je využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostor zahrady, okolí školy, konkrétní místa odpovídající probíranému tématu (např. pošta, obchod, lékárna) apod.

Výuka vychází ze hry, dramatizace, výklad je prokládán vyprávěním, výtvarnou činností a hudebně pohybovými činnostmi. Využíváme metody motivační zaměřené emotivně a názorně a metody expoziční s převahou demonstračních metod jako jsou pozorování, exkurze atp. Vyučovací forma předmětu se odvíjí dle probíraného tématu, základ tvoří vyučovací hodina, dále exkurze, vycházka a vyučovací blok. Výuka je převážně organizována jako individuální práce s žákem, realizována je i skupinová práce. Respektujeme didaktické zásady názornosti, přiměřenosti a individuálního přístupu.

V předmětu Prvouka je rozvíjeno vnímání okolního světa žáka. Je kladen důraz na správné pojmenování předmětů, jevů a situací s nimiž se setkává ve škole, rodině. V souvislosti s podporou správného vnímání okolí rozvíjí poznatky o okolním světě a formuje žákův vztah k němu, ale i sobě samému a tím se podílí na budování žákova sebepojetí. Vede žáky k co nejsamostatnější orientaci v okolním prostředí, v řešení různých situací i mezilidských vztazích. Prostřednictvím učiva, ale zvláště jeho aplikací, získává žák základní poznatky týkající se zdraví a nemoci, vytváří a upevňuje hygienické návyky, zlepšuje sebeobsluhu. Seznamuje žáky s poznatky z živé a neživé přírody a podporuje žáky v odpovědnosti za životní prostředí.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět věcné učení úzce souvisí s dalšími vyučovanými předměty, učivo se bude vzájemně prolínat zvláště s předměty Psaní (zápis poznatků), Čtení (čtení zadání, popisek), Výtvarná výchova (výtvarné zpracování jednotlivých témat) a Počítače (vyhledávání informací na internetu, obrázky, výukové programy).

Do předmětu věcné učení jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvyšuje samostatnost v sociální oblasti
- spolupracuje ve skupině a buduje kladné vztahy s druhými
- uplatňuje základní návyky společenského chování - používá termíny prosím, děkuji
- osvojuje si znalost rizik nezdravého způsobu života
- získává odpovědnost za své chování

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- dramatizací navozuje situace každodenního života společnosti, rodiny
- zadává úkoly vycházející z praxe
- četbou, divadelními vystoupeními, besedou s odborníky seznamuje s riziky života společnosti
- pracuje s žáky ve skupině – týmu, kde si žáci uvědomují odpovědnost za své chování
- učí žáky manipulovat s pomůckami, pozorovat okolí, získávat informace na internetu
- umožňuje žákovi ověřovat si získané poznatky a dovednosti

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- posiluje svoji spoluzodpovědnost za své chování
- osvojuje si znalost svých práv i povinností
- dodržuje naučené stereotypy vhodného chování
- umí reagovat odpovědně v situacích ohrožujících zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vytváří modelové situace ze života společnosti, využíváme dramatiky
- exkurzemi seznamuje žáky s chováním ve společnosti, nabídkou profesního uplatnění
- pravidelným opakováním úkolů vytváří správné návyky
- vhodnými aktivitami (výlety, pobyty v přírodě, třídění odpadu) rozvíjí vztah žáka k životnímu prostředí

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozšiřuje svoji obsahovou stránku řeči, mluví spisovným jazykem
- osvojuje si dovednosti pro vzájemnou komunikaci
- projevuje zájem o získání nových poznatků
- osvojené zkušenosti uplatňuje v praktických situacích

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vytváří kladné klima školy, které podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi žáky navzájem i žáky a učiteli.
- umožňuje práci s PC, učí žáky sledovat a diskutovat o tématech v tisku
- zadává praktické úkoly k procvičení a upevnění komunikačních schopností žáka
- umožňuje žákovi prezentovat vlastní názory, postoje, pocity

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se orientuje v problémových situacích denního života
- hledá možnosti řešení problémů
- formuluje žádost o pomoc, dokáže přivolat pomoc

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vytváří modelové situace pro orientaci v problémech denního života
- četbou, sledováním filmů seznamuje žáky s možnostmi řešení problémů
- zapojuje žáky do řešení praktických úkolů, situací s pomocí.

VĚCNÉ UČENÍ

I. stupeň

A. TRÍDA, ŠKOLA A MOJE OKOLÍ

Učivo

- poznávání prostředí školy a třídy
- znalost jmen a příjmení žáků a učitele
- bezpečné chování v prostoru školy, v dopravních situacích
- poznávání a pojmenování předmětů denní potřeby, poznávání symbolů
- pojmenování a orientace v prostorách školy a domova

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- znát název své obce a adresu bydliště
- zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí
- poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola
- ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy

Učivo

- orientace v místě bydliště, významné budovy, památky, služby
- veřejná zařízení a úřady, pošta, zdravotní zařízení, policie, lékárna, obchody
- chování v jednotlivých zařízeních
- návštěva kulturních zařízení, účast na sportovních hrách, přírodovědných vycházkách a výletech
- upevňování pravidel společenského chování, hry fair play

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- popsat cestu do školy podle otázek
- znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště
- sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest
- dodržovat zásady bezpečnosti při hrách

B. JÁ A RODINA

Učivo

- znalost vlastního jména a příjmení, data narození a věku
- znalost iniciál rodičů a sourozenců, širší rodiny
- osvojování znalosti vztahů mezi členy rodiny a chování k nim
- osvojování základních návyků společenského chování (prosba, poděkování)
- zaměstnání rodičů
- úcta k lidské práci a jejím produktům
- znalost profesí, služeb

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy
- znát jména spolužáků a svých učitelů
- mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat
- poznávat a pojmenovat různé lidské činnosti
- vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi

Učivo

- vztahy lidí v rodině, kolektivu třídy, role rodičů, učitele
- úcta k rodičům, všem lidem
- poskytnutí pomoci starým, lidem v nouzi
- základní orientace v možnostech poskytnutí pomoci
- vlastní bezpečnost, protiprávní jednání
- chování v případech hromadného ohrožení (požár, dopravní nehoda)

Průřezové téma - Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí: naše obec, životní styl, zdraví a nemoc

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády
- projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků
- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
- rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- vědět kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

C. ORIENTACE V ČASE

Učivo

- pozorování změn v přírodě, průběhu dne
- osvojování základních pojmů označující pozorované jevy
- orientace v průběhu dne – ráno, poledne, večer, den, noc...
- činnosti v průběhu dne
- znalost dnů v týdnu

- určování času, den, týden, měsíc, rok

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády
- projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků
- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti
- rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- vědět kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby
- reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Učivo

- pozorování, rozlišení a osvojení charakteristických znaků ročních období
- pojmenování ročních období
- orientace v čase, včera, dnes, zítra
- určování času, den, týden, měsíc, rok
- znalost celých hodin
- obrázky z historie, staré pověsti české, regionální pověsti

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- poznat kolik je hodin (celé hodiny)
- rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra)
- znát roční období a měsíce
- porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků
- seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji

D. KALENDÁŘ PŘÍRODY

Učivo

- pozorování změn v přírodě a počasí
- osvojování základních pojmů označující sledované jevy (vítr, déšť, bouřka...)
- osvojení základních pravidel chování v přírodě
- pozorování zvířat v přirozeném prostředí, moje zvíře
- pojmenování základních druhů zvířat
- péče o zvířata
- pozorování rostlin v přírodě
- pojmenování základních druhů rostlin
- klíčení semínek
- členění, ovoce, zelenina

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- poznat nejběžnější druhy domácích zvířat
- pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny
- popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr)
- znát základní zásady pobytu v přírodě

Učivo

- pozorování rozmanitosti druhů stromů a keřů v přírodě
- členění keře a stromy, jehličnany, listnáče
- pojmenování základních druhů stromů
- rozlišení charakteristických znaků
- les, lesní plody, sběr bylin- sezónní práce

- pozorování volně žijících zvířat v přirozeném prostředí
- pojmenování základních druhů
- chov zvířat, chování zvířat, produkty
- péče o zvířata
- význam přírody, živočichů a jejich ochrana

Průřezové téma - Environmentální výchova

- Ekosystémy: les, vodní zdroje, pole, moře
- Základní podmínky života: voda a její ochrana, ovzduší, půda

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- poznat rozdíly mezi stromy a keři
- poznat nejběžnější volně žijící zvířata
- rozlišit listnaté a jehličnaté stromy
- vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí
- znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí

E. PÉČE O ZDRAVÍ

Učivo

- pojmenování jednotlivých částí těla a orientace na těle
- znalost základních zásad osobní hygieny
- praktické nácvik uplatňování těchto zásad
- změny v oblékání dle ročního období
- zdraví a nemoc, pojmenování nejčastějších dětských nemocí
- chování v době nemoci, u lékaře
- bezpečné chování v prostoru školy, při výletech a tělovýchovných hrách

Očekávané výstupy 1. období

Žák by měl

- dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu
- pojmenovat hlavní části lidského těla
- dokázat upozornit na své zdravotní potíže
- ☐ vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a koupání

Učivo

- prohlubování poznatků o lidském těle
- osobní hygiena, péče o zuby, vlasy, ...
- prevence nemoci
- popis zdravotních potíží,

- pomoc při nemoci, úrazu
- ošetření drobnějších poranění
- osvojení zásad zdravého životního stylu
- správná životospráva, spánek, odpočinek
- zásady bezpečného chování v silničním provozu
- osvojení základních pravidel silničního provozu
- zásady chování při mimořádných událostech (požár, dopravní nehoda, úraz...)

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání a sebepojetí: moje tělo, moje vztahy k druhým, sociální dovednosti
- prevence sociálně patologických jevů

Očekávané výstupy 2. období

Žák by měl

- uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy
- dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže
- vědět na koho se obrátit o pomoc
- zvládnout ošetření drobného poranění
- uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce
- reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vyučovací předmět: VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávacího oboru Člověk a společnost. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 2 hodiny týdně. Pro výuku bude využívána kmenová třída, počítačová učebna, prostory školy, konkrétní instituce, prostředí školní zahrady...

Ve výuce jsou realizovány zvláště metody přímého pozorování jevů, metody zprostředkovaného nazírání věcí a jevů a metody slovního sdělení, kde je kladen důraz na rozhovor, besedy, vyprávění práci s pracovními listy. K výuce využíváme informace z knih, které nám poskytuje školní knihovna a také informací z internetu.

Výuka respektuje žákovi individuální možnosti a schopnosti a co nejvíce se opírá o názor. Práce je organizována individuálně i skupinově.

Cílem předmětu Věcné učení je formovat osobnost žáka po stránce citové a volní. Rozvíjí sociálních dovedností pro úspěšné začleňování do společnosti s postupným získáváním základních vědomostí o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů. Věcné učení seznamuje žáky s historií našeho národa a tradicemi. Zároveň rozvíjí znalosti o současnosti naší země. Vede k postupnému poznávání dynamiky mezilidských vztahů, k jejich budování, k multikulturnímu chápání společnosti. Buduje u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů, poukazuje a pomáhá protiprávní jednání, vede k odpovědnosti za ně a učí důsledkům.

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná zejména předmětem Čtení (příběhy, pohádky, říkanky a básničky, čtení zadání a textů k učivu) a Řečovou výchovu (odpovědi na otázky, vyprávění podle návodných otázek,

popis obrázku). Ve Výtvarné výchově žáci zpracují mnohá témata a náměty. Samozřejmostí je prolínání předmětem Počítače, jehož součástí je práce s internetem (vyhledávání informací, obrázků apod.)

Do předmětu Věcné učení jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje znalost o vztazích v rodině i v širším okolí
- osvojuje a upevňuje kladné sociální aktivity, rozvíjí dovednost pracovat ve skupině
- posiluje sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
- uplatňuje svá práva a dodržuje své povinnosti

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- formou didaktických her a společných akcí rozvíjí spolupráci mezi žáky
- dohledem a slovními pobídkami vyžaduje dodržování stanovených pravidel
- pravidelným vyprávěním, dramatizací, didaktickými pomůckami, prostřednictvím modelových situací upevňuje získané znalosti žáka
- vytváří pozitivní školní klima, podporuje kladné vztahy žáků
- prostřednictvím příkladů, četby, dramatizace vede žáky k toleranci

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- osvojuje si správné návyky a dovednosti pro maximální integraci do společnosti
- ovládá základní vzorce chování při vystupování ve společnosti
- uplatňuje svá práva a dodržuje své povinnosti
- dokáže pochopit důsledky svého protiprávního jednání

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- vyprávěním upevňujeme znalost základních povinností a práv žáka jako občana
- využíváme přirozených i modelových situací
- zadáváme cvičné úkoly, kontrolujeme jejich plnění a společně řešíme nedostatky
- poskytujeme žákovi zpětnou vazbu
- navozujeme opakovaně situace, podporujeme sebedůvěru žáka a využíváme kladné hodnocení

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje ve svém blízkém i širším okolí
- samostatně vyjadřuje své názory, dává prostor názoru druhého
- chápe obsah psaného textu

- dokáže komunikovat prostřednictvím informačních a komunikačních prostředků

Výchovně vzdělávací strategie

Učitel

- vytváří klima pro vhodnou sociální komunikaci v kolektivu
- vytváří modelové situace k rozvoji komunikativních dovedností užívaných v běžných situacích
- zadává žákům praktické úkoly k upevnění komunikativních dovedností
- manipulační činností s obrázkovým materiálem a slovním popisem vede k porozumění slovních pokynů
- podporuje komunikativní dovednosti denním kontaktem (odpovědi na otázky, pojmenovávání věcí a jevů, vyřizování jednoduchých vzkazů), využitím PC, telefonu

VLASTIVĚDA

II. stupeň

A. HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

Učivo

- počátky života na zemi, pravěk, život člověka v pravěku
- nejvýznamnější historické události našeho národa
- počátky samostatného Československa, osobnost T.G.M
- vznik České republiky
- sametová revoluce 1989
- řízení státu
- významné osobnosti naší historie i současnosti
- vstup do EU, vztah k tradičním evropským hodnotám
- naši sousedé v EU, život dětí v jiných zemích

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí
- mít základní poznatky z období počátku českého státu
- být seznámen s význačnými osobnostmi našich dějin
- být seznámen s významnými historickými událostmi v naší zemi

B. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Učivo

- vznik rodiny, svatební obřad, manželství
- struktura rodiny i širší rodiny
- funkce rodiny, vztahová síť, povinnosti a práva členů rodiny
- pravidla společenského chování, navazování a vedení komunikace
- výchova k hodnotám (přátelství, zdraví...), překonávání předsudků
- výchova k toleranci (staří lidé, nemocní, jiné národnosti), odlišnost, rovnost
- protiprávní jednání a jeho postihy

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení sebekontroly, sebeovládání

- organizace vlastního času
- dovednosti pro pozitivní ladění mysli
- dobrý vztah k sobě samému
- lidská práva jako regulativ vztahů

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků
- respektovat pravidla společenského soužití
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování
- znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- být seznámen s nebezpečím rasismu a projevy vandalismu
- tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

C. POZNATKY O SPOLEČNOSTI

Učivo

- ČR a státní symboly (vlajka, hymna, znak)
- prezident a státní orgány (vláda, senát)
- práva a povinnosti občanů
- protiprávní jednání a jeho důsledky
- protiprávní jednání mladistvých
- ČR v EU, nová práva a povinnosti občanů

Průřezové téma - Environmentální výchova

- důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých biologických druhů
- principy hospodaření s přírodními zdroji
- seznámení s významnými dny jako je Den životního prostředí OSN, Den Země apod.

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele
- být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů
- uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání
- být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU

D. PÉČE O OBČANA

Učivo

- význam vzdělání, celoživotní vzdělávání, životní perspektivy
- důležitost informací, samostatnost při vyhledávání, odkazy na pomoc při získávání informací
- význam předprofesní přípravy, kvalifikace, rekvalifikace
- sociální péče, jednání na úřadech- význam pomáhajících profesí, jejich funkce, služby
- možnosti využívání volného času, nabídky aktivit
- rizika nevhodného využívání volného času, orientace v nabízené pomoci

Očekávané výstupy

Žák by měl:

- dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu
- rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany
- využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací
- mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

Vyučovací předmět: PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět přírodověda byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým zaměřením navazuje na předmět Prvouka vyučovaný na prvním stupni. Vyučuje se v 7. – 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenové třídě, počítačové učebně, ve školní kuchyňce, na školní zahradě, v okolí školy, během pobytu v přírodě, na výletech. Vzhledem k potřebám žákům vzdělávaným v základní škole speciální je nutné v tomto předmětu klást důraz na názornost probírané látky, její zprostředkování všemi smysly a na využitelnost poznatého v praktickém životě.

Přírodověda dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získané základní přírodovědné znalosti k ochraně přírody.

Vzdělávací obor Člověk a příroda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky přírodovědy na naší škole, který tento vzdělávací obor naplňuje, umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání a zkušeností.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k rozvíjení schopností vnímat okolní přírodu, prožívat její krásu a čerpat z ní pozitivní zaměření své osobnosti. Žák se učí se vnímat sám sebe jako součást přírody a podle toho se k ní chovat. Učí se také vnímat elementární přírodní zákonitosti a získané poznatky využívat v praxi. Je prakticky trénován na zvládání situací ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

Naším cílem je, aby žák po získání základů vzdělání dle svých individuálních možností a schopností:

- byl obeznámen s příčinami přírodních jevů, s vnímáním vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou
- získal návyky podílet se svým chováním na ochraně životního prostředí
- získal praktické zkušenosti s přírodními i umělými látkami a materiály
- vytvořil si elementární povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru.

Vyučovací metody

- didaktická hra
- prožitková výuka

- pozorování a pokusy
- exkurze a výlety
- práce na PC
- videoprojekce

Mezipředmětové vztahy

Výuka prolíná ostatními předměty, například Čtení (texty, básničky, příběhy), Psaní (zadání úkolů, popisky), Počítače (výukové programy, počítačové hry), Řečová výchova (odpovědi na otázky, popis obrázků a předmětů, vyprávění dle návodných otázek), Pracovní vyučování (péče o třídu, činnosti v kuchyňce, pěstitelské práce, práce s různými materiály), Tělesná výchova (pohyb těles, síla a gravitace), Výtvarná výchova (tvořivé zpracování jednotlivých témat, prožitkové zpracování, využívání přírodních materiálů)

Do předmětu Přírodověda jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Environmentální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby
- chrání své zdraví
- dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- formou dramatických her, každodenních rituálů a komunikativních her navozuje situace známé z prostředí, ve kterém žáci žijí
- navozuje modelové situace, ve kterých se žáci učí rozpoznávat nevhodné a rizikové chování
- prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídek, seznamuje žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby
- v rámci každodenních činností vytváříme stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace dle individuálních schopností

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek
- seznamuje s jednoduchými, běžně užívanými texty, záznamy a obrazovými materiály
- procvičuje nejjednodušší písemnou komunikaci v denních činnostech.

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly
- adekvátně reaguje na posouzení své práce
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- utváří základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály
- procvičuje algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích
- zadává žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby práci vždy dokončili, motivací k plnění úkolů je výsledný produkt
- učí žáky vzájemné spolupráci
- navozuje situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci
- vytváří situace tak, aby žáci pochopili své individuální odlišnosti i odlišnosti ostatních
- bezprostředně před zahájením pracovních činností seznámí žáky se zásadami bezpečnosti a užíváním běžných ochranných pomůcek
- vytváří stereotypy ve využívání zásad bezpečnosti
- důsledně vyžaduje od žáka dokončení zadaného úkolu

Kompetence k učení

- používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel

- dává k dispozici všechny dostupné učební pomůcky a učebnice, pracovní listy, dětské časopisy dle individuálních možností žáka
- při každodenní práci s počítačem fixuje elementární uživatelské znalosti
- všechny zkušenosti, dovednosti, znalosti a návyky vytváří na základě využitelnosti v běžném životě, rozvíjí je a fixuje v běžných denních činnostech, účasti na sportovních, kulturních a společenských akcích.

PŘÍRODOVĚDA

II. stupeň

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU

Učivo

- Kalendář přírody - dění v přírodě během ročních období, změny počasí, práce na zahradě, poli, volná příroda a les během roku – pozorování
- rozlišení přírodnina a lidský výtvar – všemi smysly
- rozlišení živá a neživá příroda – všemi smysly
- rozlišení rostlina, živočich, zařazení člověka – základní podmínky života – rostlina živiny přijímá kořeny ze země, živočich potravou – pokusy s omezením základních životních podmínek u rostlin
- založit koutek živé přírody
- rostliny klíčení a růst rostlin - pozorování
- způsob péče o rostliny během roku – koutek živé přírody, zahrada
- rostliny - stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) – pozorování
- využití jednotlivých částí rostlin jako zdroje potravy - vaření
- význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub – vycházky, pobyt v přírodě, pozorování
- rozlišení základních nejběžnějších druhů rostlin - stromy, keře, byliny, houby v reále i na obrázku
- poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin v reále i na obrázku
- plody nejznámějších jedovatých rostlin
- houby s plodnicemi, jedlé x jedovaté – důraz na bezpečnost – mykologické muzeum
- živočichové - významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země)
- hospodářsky významné druhy zvířat – domácí zvířata
- člověk – poznávání sama sebe jako lidského druhu – masáže – důraz na povrch těla, vibrační masáž pro zdůraznění kosterního aparátu, smysly – pokusy s omezením některého smyslu – prožívání sama sebe, výukový program pro PC Lidské tělo
- základní podmínky života člověka - vzduch, voda, potrava, výukový program pro PC Lidské tělo
- základní životní funkce – dýchání, srdeční činnost, - relaxace, smyslové prožívání, výukový program pro PC Lidské tělo – návaznost na vzduch v chemii
- zažívání, vyměšování – nejjednodušší formou, výukový program pro PC Lidské tělo
- škodlivost kouření, alkoholických nápojů a drog
- lidská sexualita, varování před zneužitím – spolupráce s lékařem – přednáška, videoprojekce
- vznik nového života, ochrana před nechtěným rodičovstvím - přednáška
- ochrana přírody a životního prostředí - zásady ochrany přírody při praktickém poznávání přírody, videoprojekce, Kostičky

Průřezové téma - Environmentální výchova

- Ekosystémy (voda, vzduch, les, lidské sídlo)
- Základní podmínky života
- Vztah člověka k prostředí

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
- já jako zdroj informací o sobě
- druzí jako zdroj informací o mě
- moje tělo
- vztahy k druhým lidem

Očekávané výstupy

Žák by měl

- získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období
- vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku
- poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby
- vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování
- znát vybrané zástupce rostlin a živočichů
- znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub
- znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích
- vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody
- být seznámen se zásadami ochrany přírody

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY

Učivo

- základní fyzikální vlastnosti látek se zaměřením na smyslové poznávání těchto vlastností, praktickou zkušenost, pokusy
- praktické poznávání zdrojů tepla – vnímání teplo x zima
- pohyby těles, pohyb a klid těles – pokusy, pozorování
- přeměny skupenství, tání a tuhnutí; teplota varu kapaliny – pokusy
- zdroje zvuku; ozvěna; hudební nástroje; škodlivost nadměrného hluku, se zaměřením na smyslové poznávání těchto zdrojů, praktickou zkušenost, pokusy
- elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji
- zdroje světla; využití zrcadel; praktické využití optických přístrojů – pokusy, smyslové vnímání
- pohyby planety Země a jeho důsledky – střídání dne a noci, ročních období – návštěva planetária, počítač (google earth)

Očekávané výstupy

Žák by měl

- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
- rozeznat zdroje tepla
- rozpoznat jednotlivá skupenství
- rozeznat zdroje zvuku
- vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- být informován o zdrojích elektrického proudu
- rozpoznat zdroje světla
- znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji

- být seznámen s pohyby planety Země a jeho důsledky — střídání dne a noci, ročních období

ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE

Učivo

- vlastnosti látek, rozpustnost - pokusy
- nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií praktické zkušenosti v kuchyňce, při úklidu, v rámci PV, označování a symboly nebezpečných látek
- zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě, kuchyni, koupelně, bezpečné užívání čistících prostředků
- mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy – videoprojekce
- třídění odpadů – Kostičky, praktické třídění ve škole, odvoz tříděného odpadu do sběrných míst
- voda; voda v přírodě; pitná a užitková voda, odpadní vody; čistota vody, pokusy - např: vlastnosti vody, co plave, co se potápí, vsakování vody do terénu, pozorování pod mikroskopem
- vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu; čistota ovzduší, smog - hry s proudem vzduchu - s padákem, hry s nafukovacím balónkem, výroba větrníků, hry s bublifuky, úkol: Nadechnout, zacpat si nos a nedýchat!" Proč jsme to nevydrželi?
- první pomoc při popálení nebo poleptání - praktická, nácvik ošetření
- léčiva a návykové látky – bezpečnost

Očekávané výstupy

Žák by měl

- rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné
- rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní
- vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin
- vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta
- poznat různé chemické výrobky podle etikety a jejich využívání v praxi
- pracovat bezpečně s běžně používanými chemickými látkami v domácnosti
- získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách

ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU

Učivo

- orientace v prostoru, hra se šipkami, bludiště, PC programy – bludiště
- plán třídy, školy – využití www.mapy.cz, foto snímek x mapa okolí školy
- cesta autem v okolí školy s využitím GPS
- Tišnov - www.mapy.cz, google earth, plán města – kde bydlíš?
- mapa - orientace na mapě podle barev – hory, řeky, nížiny www.mapy.cz, google earth
- hranice republiky, hlavní město - www.mapy.cz, fotografie
- Česká republika, zeměpisná poloha, členitost - www.mapy.cz, google earth
- světadíly, moře, oceány - google earth, videoprojekce

- lidé na Zemi s důrazem na odlišnost – filmy, hudba z jiných světadílů, kulturní odlišnosti
- druhy a způsoby dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí – kostičky
- poučení o bezpečném pohybu ve volné přírodě a jeho praktický nácvik

Očekávané výstupy

Žák by měl

- orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny
- najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět co jsou státní hranice
- vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy
- orientovat se na mapě města podle významných bodů
- vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí
- vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu
- uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
- adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 6. ročníku jako samostatný předmět 2hodiny týdně. V 7. – 10. 1 hodinu týdně a je posílen 1 hodinou z disponibilní časové dotace.

Pro výuku je využívána kmenová třída, hudebna nebo zahradní posezení.

Cílem předmětu Hudebně pohybová výchova je podněcovat, rozvíjet a kultivovat přirozenou potřebu dětí setkávat se s hudbou. Rozvíjíme pohybové dovednosti, probouzíme a podporujeme umělecké cítění, tvořivost a fantazii. Hudební výchova pomáhá k psychickému i fyzickému uvolnění, k získání elementárních hudebních a pohybových znalostí a dovedností.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly zejména rozvoj komunikačních dovedností, smyslů, soustředění pozornosti, rozvíjely paměť, fantazii a tvořivou nápodobu. Využíváme širokou škálu hudebních a doprovodných nástrojů, magnetofony, CD přehrávače, ozvučovací techniku, výukové programy a internet. Výuka probíhá většinou ve skupinách.

Mezipředmětové vztahy

Hudební výchova úzce souvisí s řadou předmětů, díky široké škále metod a technik v ní využívaných. Úzce je propojena především s předměty Čtení, Řečovou výchovou a Tělesnou výchovou – rytmus, rytmizace, hudba spojená s pohybem či slovem apod.. Dále prolíná Výtvarnou výchovu – arteterapeutické prvky, poslech hudby při práci atd. , Počítače – písničky z internetu, CD romy, vyhledávání hudebních skupin a stylů, videoklipy. Okrajově se dotýká Vlastivědy, Věcného učení a Přírodopisu – písničky s tématy probíraného učiva, dramatizace.

Do předmětu Hudební výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s lidmi
- chápe obsah písní, používá nová slova z písní
- organizuje slovně a gesty skupinu

Kompetence sociální a personální:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- navazuje vztahy s vrstevníky – požádá o tanec, nabídne hru, nástroj nebo pomoc...
- uplatňuje základní návyky společenského chování – poděkuje, respektuje hraní ostatních na nástroje a pomáhá jim...
- podílí se na jednoduchých sociálních aktivitách - vyzve ostatní k tanci v kroužku, doprovází ostatní na hudební nástroje...

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- nabízí možnosti zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje
- fixuje u žáků základy společenského chování v reálných situacích
- vede žáky k ohleduplnosti při hudebních i tanečních projevech
- umožňuje žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých sociálních aktivit
- rozvíjí u žáků schopnost spolupráce s ostatními přímou účastí v aktivitách třídy

Kompetence k řešení problému:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dokáže řešit drobné problémy při zpěvu nebo hraní na nástroje na základě naučených stereotypů a nápodoby
- nenechá se odradit nezdarem

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k ustálenému postupu užívání hlasu, dechu, hudebních a doprovodných nástrojů
- zajišťuje žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu
- vytváří u žáků stereotypní chování při řešení nezdaru nacházením pozitivních věcí v jiných činnostech

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek, názorů
- používá různé strategie (hru, komunikaci přes nástroje, dramatizace...), které vedou k rozvíjení schopnosti komunikovat s ostatními lidmi
- zapojuje žáka do třídních a školních soutěží a akcí (hudební vystoupení, besídky...)

- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných, zvládnutých hudebních technik (pustit CD, zazpívat si sám písničku, používat doprovodné nástroje..)

HUDEBNÍ VÝCHOVA

I. stupeň

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové
- zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu
- rytmus a pohyb, hra na tělo
- bubnování
- hra na jednoduché nástroje; nástroje Orffova instrumentáře
- barva tónu: hlas, různé nástroje
- melodická a rytmická ozvěna, otázka a odpověď
- rytmičká básniček a říkadel

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- délka tónu
- dynamika: silně -slabě
- melodie: stoupání – klesání
- výška tónu: vysoko – středně – hluboko
- rozpoznávání tempa (pomalu – rychle) a rytmu (valčík, pochod, ukolébavka)
- zpěvní hlasy, zvuk hudebních nástrojů
- melodie a skladby určené dětem

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- pochod podle hudebního doprovodu
- pohybová a dechová průprava, relaxace
- pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky
- ukolébavka, pochod, tanec
- chůze, běh ve 2/4 taktu
- houpání ve 3/4 taktu
- jednoduché taneční kroky a pohybové hry
- pohybový projev podle hudby – improvizace
- hudebně relaxační techniky

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- moje tělo, moje vztahy k druhým lidem
- chování podporující dobré vztahy
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- udržování tolerantních vztahů s jinými lidmi
- uplatňování principu slušného chování

Průřezové téma - Environmentální výchova

- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- ekosystémy: les, pole, voda, lidské sídlo

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky
- soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby
- naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat
- reagovat pohybem na hudbu

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem
- rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké – dlouhé, vyšší – nižší
- správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytimizaci říkadel
- soustředit se na poslech jednoduchých skladeb
- poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách
- propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry

II. stupeň

VOKÁLNÍ ČINNOSTI A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

- upevňování správných pěveckých návyků; zřetelná výslovnost, správné dýchání
- lidové i umělé písně
- rytmická cvičení a rytimizace říkadel
- seznámení s hudebními pojmy (nota, hudební klíč, předehra, mezihra, dohra, pomlka apod.)
- hudební doprovody; hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře
- nápodoba melodie - zvuku

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

- rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů
- poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů
- seznámení s významnými hudebními skladateli
- druhy hudebních žánrů a skladeb (dětská hudba, populární hudba, vážná hudba, chrámová hudba, koledy, lidové písně, tramské – country písně, apod.)

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

- improvizovaný pohyb podle hudby
- hudebně pohybové hry
- základní taneční kroky jednoduchých tanců (přísunný krok stranou, cval, mazurka, chůze v 3 / 4 taktu apod.)
- pochod

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
- moje tělo
- moje vztahy k druhým lidem
- chování podporující dobré vztahy, problémy v mezilidských vztazích
- vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.
- vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- udržování tolerantních vztahů s jinými lidmi
- uplatňování principu slušného chování

Průřezové téma - Environmentální výchova

- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)
- ekosystémy: les, pole, voda, lidské sídlo
- ochrana přírody a kulturních památek

Očekávané výstupy

Žák by měl

- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu
- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně
- doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje
- soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů
- zvládnout základní kroky jednoduchého tance

Vyučovací předmět: RODINNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vyučuje se v 7. a 8. ročníku 1 hodinu z disponibilní částky a v 9. a 10. ročníku 1 hodinu týdně. Poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví. Vede je ke zdravému způsobu života a k péči o své zdraví. Žáci si upevňují hygienické, stravovací a pracovní

návyky, rozvíjejí sociální a komunikační dovednosti, učí se odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v různých situacích.

Mezipředmětové vztahy

Vyučovací předmět výchova ke zdraví souvisí s dalšími vyučovacími předměty, učivo se bude prolínat zvláště s předměty Psaní (zápis poznatků), Čtení(čtení popisků a zadání úloh), Řečová výchova (dramatizace životních situací), Počítače (výukové programy, vyhledávání informací na internetu), Výtvarná výchova (výtvarné zpracování jednotlivých témat).

Do předmětu Rodinná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se snaží předcházet zdravotním problémům dodržováním zásad zdravého stravování
- si je vědom nebezpečí zneužívání návykových látek

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- povzbuzuje žáky k překonávání problémů přiměřeně ke svým možnostem díky prevenci (předcházením nemocí, zásadami zdravého stravování, vhodným seznámením s riziky zneužívání návykových látek)
- pomáhá žákům řešit situace spojené s tělesnými změnami v období puberty, dospívání

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zná důležitá telefonní čísla a umí je použít popřípadě požádat druhou osobu o pomoc

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k vyjádření svých pocitů, prožitků a nálad vhodným způsobem
- vytváří a upevňuje schopnost vyjádřit své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- vede žáky ke znalosti a umění použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- vytváří podmínky pro schopnost požádat o pomoc, pro rozvoj důvěry odborníkům, ke kterým se žáci mohou obrátit o pomoc při řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se orientuje v pojmech kamarádství, přátelství, láska, partnerský vztah, manželství a rodičovství
- si je vědom rozdílů komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi
- se snaží respektovat druhé lidi a jejich zdravotní stav
- rozpoznává nevhodné a rizikové chování a je si vědom jeho možných důsledků
- si vytváří odmítavé postoje k násilí

- je seznámen se souvislostmi mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- je vhodnou formou seznámen s nebezpečím možného psychického i fyzického zneužívání své osoby
- si je vědom své hodnoty a krásy své osobnosti

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k vytvoření základní představě o vztazích ve dvojici, o kamarádství, co je to přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- utváří základní návyky společenského chování ve vztazích s vrstevníky i neznámými lidmi
- vede žáky k respektování druhých lidí a jejich zdravotního stavu
- učí žáky rozpoznat nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky
- učí žáky zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- seznamuje žáky se souvislostmi mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- seznamuje žáky vhodnou formou s nebezpečím možného psychického i fyzického zneužívání jejich osoby
- rozvíjí sebedůvěru žáka

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- přiměřeně pečuje o své zdraví
- je si vědom, že životní prostředí je třeba chránit

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti, vytváříme podmínky pro rozvoj vztahů a soužití v prostředí školy a vrstevnické skupiny žáků
- vytváří u žáků povědomí o základních právech a povinnostech občanů
- vede žáky k ochraně svého zdraví, dodržování naučených stereotypů chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí
- učí žáky chovat se v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy sebeobsluhy a základní hygienické návyky
- si uvědomuje své základní životní potřeby a snaží se je naplňovat ve shodě se zdravím
- si uvědomuje základní zásady bezpečnosti
- se snaží používat správné stravovací návyky

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vytváříme a upevňujeme hygienické návyky, zvládání sebeobsluhy podle svých možností
- učíme žáky chápat základní životní potřeby a naplňovat je ve shodě se zdravím
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí
- učíme žáky znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy

RODINNÁ VÝCHOVA

II. stupeň

Učivo

- vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství
- vztahy a soužití v prostředí rodiny, školy, vrstevnické skupiny
- dětství, puberta, dospívání; tělesné změny
- sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování; antikoncepce, těhotenství
- výživa a zdraví, zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; specifické druhy výživy
- tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví
- režim dne
- ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)
- relaxační techniky
- civilizační choroby, zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče
- zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek
- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita; šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
- bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi
- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- hledání pomoci při potížích
- dobrý vztah k sobě samému
- dovednosti ke zvládání stresových situací

Očekávané výstupy

Žák by měl

- vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

- chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže
- znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy
- uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc
- uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví
- použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci
- řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech

Vyučovací předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Předmět Tělesná výchova je vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět 3 hodiny týdně.

Tělesná výchova se zaměřuje na rozvíjení psychomotorických a psychických schopností, pohybových dovedností a zvyšování sociální adaptability. Umožňuje rozvíjení fyzických a pohybových možností. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování a rozhodování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Utváří a upevňují se dovednosti a návyky pro uplatnění zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy, pohybových aktivit apod. Předmět Tělesná výchova umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školní zahradě, na hřištích v okolí školy. Kromě toho je předmět tělesná výchova naplňován prostřednictvím vycházek, ve třídě při relaxačních chvilkách, v rámci projektů canisterapie, hiporehabilitace a školních sportovních turnajů.

Mezipředmětové vztahy

Učivo prolíná zejména obsah vyučovacích předmětů Hudební výchova (hudebně pohybové aktivity), Vlastivěda, Věcné učení, Přírodověda (vycházky, základy fyziky a chemie), Čtení (dramatizace textů, pohádek)

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- má kladný vztah k pohybu a přiměřeně pečuje o své tělo

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáka ke kladnému vztahu k pohybu a péči o své tělo
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- uplatňuje individuální přístup zohledňující úroveň žáků a jejich míru znevýhodnění

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- uvědomuje si radost ze hry a snaží se s tímto vědomím přijímat výhru i prohru

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k samostatnému řešení běžných situací a překonávání překážek přiměřeně k jejich možnostem
- motivuje žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat řešení
- rozvíjí přiměřenou soutěživost, schopnost přijmout výhru i prohru

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- ví jak požádat o pomoc
- ovládá vybrané termíny tělocvičné terminologie

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- rozvíjí slovní zásobu
- seznamuje žáky se základními pokyny a povely
- učí žáky rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- učí žáky umět požádat o pomoc

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- přiměřeně pečuje o své zdraví
- si je vědom základních pravidel slušného chování
- se snaží o toleranci v jednání a chování

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vede žáky k přiměřené péči o své zdraví
- vytváří návyky vhodného chování v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- vede žáky k dodržování základních pravidel slušného chování
- upevňuje tolerantní jednání a chování

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- má vytvořené základní hygienické návyky a prvky sebeobsluhy
- se snaží respektovat pravidla týmové práce
- je seznámen se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví

Výchovné vzdělávací strategie

Učitel

- vytváří a upevňuje hygienické návyky žáků, prvky sebeobsluhy a základní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách podle možností žáků
- vhodnou motivací rozvíjí schopnost soustředit se
- učí žáky respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- vede žáky k hodnocení vlastní práce
- učí zásadám bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k rozvoji pohybové lokomoce, dovednosti a prostorové orientace podle individuálních předpokladů

TĚLESNÁ VÝCHOVA

I. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Učivo

- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové činnosti a hry
- příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení
- zdravotně zaměřené činnosti; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv
- bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Učivo

- pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní; motivační, tvořivé a napodobivé hry
- základy gymnastiky, průpravná cvičení; cvičení s náčiním a na vybraném nářadí
- rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky
- základy atletiky, průpravné atletické činnosti; varianty chůze běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků); skok do dálky; hod míčkem
- základy sportovních her, průpravné hry; základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti; hry s upravenými pravidly
- pobyt ve vodním prostředí, hygiena plavání; adaptace na vodní prostředí; hry ve vodě, aqua gymnastika, plavání (podle podmínek školy)
- turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu

- pobyt v zimní přírodě; hry na sněhu a na ledě; základní techniky pohybu a jízdy na saních, a bobech; bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu
- další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, zájmu a možnostech žáků

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení sebekontroly, sebeovládání
- organizace vlastního času

Průřezové téma - Environmentální výchova

- doprava a životní prostředí
- energie a život, využívání energie

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Učivo

- organizace při TV, základní organizační činnosti
- komunikace v TV, smluvené povely a signály
- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her
- zásady sportovního jednání a chování; fair play

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- cvičení sebekontroly, sebeovládání
- organizace vlastního času

Průřezové téma - Environmentální výchova

- doprava a životní prostředí
- energie a život, využívání energie

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- mít kladný postoj k pohybovým aktivitám
- zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla
- podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením
- rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti
- využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích
- uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

II. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Učivo

- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, pohybové aktivity
- rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností
- prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení
- hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí

Očekávané výstupy

Žák by měl

- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností
- cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení
- využívat základní kompenzační a relaxační techniky
- uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Učivo

- pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami
- gymnastika, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí
- rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem
- atletika, starty; běhy na dráze, v terénu (podle schopností a možností žáků), skok do dálky, skok do výšky, hod míčkem, hod granátem, vrh koulí (podle možností a vybavení školy)
- sportovní hry s upravenými pravidly (výběr podle možností školy)
- plavání, prvky zdravotního plavání (podle podmínek školy)
- turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu; táboření, základní turistické dovednosti, ochrana přírody
- základní techniky jízdy na lyžích, na sánkách a bobech; pobyt v zimní přírodě; bezpečnost pohybu v zimní horské krajině a při pohybových aktivitách na sněhu (podle podmínek školy)
- další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Očekávané výstupy

Žák by měl

- zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

- komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech
- historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže
- pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her

Očekávané výstupy

Žák by měl

- dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
- sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony

Vyučovací předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět výtvarná výchova byl vytvořen ze vzdělávacích oblastí práce Umění a kultura. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět v 1. – 10. ročníku 1 hodinu týdně a je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Pro výuku je využívána kmenová třída, pracovní dílna, školní zahrada, speciálně vyčleněná učebna nebo jiné prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo školu. K prohlubování učiva a zpestření výuky vhodně poslouží různé výstavní síně, muzea či galerie.

Snažíme se vytvářet u žáků citlivý vztah k umělecké a přírodní kráse, naučit je rozpoznávat vkusné věci, kultivovat estetický vkus ve vztahu k sobě i k okolí a osvojit si základní výtvarné dovednosti, rozvíjet vnímání, senzibilitu, fantazii a vůli. V neposlední řadě Pracovní a výtvarnou výchovou přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků a jejich trpělivosti.

Výuka probíhá individuálně, ve skupinách i frontálně.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly také rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

Mezipředmětové vztahy

výtvarná výchova souvisí s dalšími předměty, učivo se vzájemně prolíná: čtení(vnímání plochy, pozadí, rozdílů...), tělesná výchova (pohybové dovednosti, rozvoj jemné a hrubé motoriky), řečová výchova (chápání pokynů), hudební výchova (, výtvarné zpracování hudebních témat, arteterapie, hudebně-pohybové činnosti, kulturní akce), prvouka (pozorování práce ostatních, vnímání okolního světa), matematika (manipulace v prostoru, na ploše, praktické používání mat. pojmů, symbolů), počítače (hledání námětů na výtvarné činnosti pomocí internetu, vyhledávání obrázků, grafické práce, úprava fotografií, rozvoj jemné motoriky při manipulaci s počítačem a jeho částmi), věcné učení (dynamika lidských vztahů – pomoc při pracovních činnostech kamarádovi, spolupráce, nezabývat se jen sám sebou, odpovědnost za svou práci), přírodověda (práce s přírodninami, nekonvenční výtvarné

techniky, kresba a malování přírody, zvířat atd. práce na školní zahradě, péče o zvířata), výchova ke zdraví (sebeobsluha, hygienické návyky, praktické dodržování zásad bezpečnosti).

Do předmětu výtvarná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá výtvarné pomůcky, výtvarné potřeby a pracuje různými výtvarnými technikami
- dodržuje návykové stereotypy
- snaží se dokončit započatou práci
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- seznamuje žáky s konvenčními i nekonvenčními výtvarnými technikami
- střídá různé výtvarné materiály a pomůcky
- fixuje denní stereotypy
- zvyšuje koncentraci pozornosti
- pozitivně motivuje
- trvá na dokončení započaté práce
- respektuje individuální zvláštnosti, možnosti i osobní vlastnosti žáků
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- je cílevědomý a při drobném nezdaru se nenechá odradit
- vždy vytrvá v práci
- je schopen samostatně řešit problémy spojené se zadaným úkolem
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- žáka pozitivně motivuje
- povzbuzuje a chválí
- zvyšuje sebedůvěru kladným hodnocením
- hravou formou učí žáka nové výtvarné techniky

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, výtvarných technik
- rozumí danému zadání, učí se popsat postup práce
- zadaný úkol plní dle svých možností a schopností
- komunikuje se spolužáky
- srozumitelně se vyjadřuje
- dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout
- podporuje komunikaci se spolužáky
- vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pomáhá druhým a respektuje jiné odlišnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti
- má osvojené pracovní postupy při výtvarných činnostech
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci
- úkol se snaží splnit
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- procvičuje se žáky sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech

- podporuje dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
- motivuje žáka kladným hodnocením
- pravidelně seznamuje žáky s bezpečností při práci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

I. stupeň

1. období

Učivo

- cvičení na uvolňování rukou
- rozvoj grafomotoriky
- správné držení kresebného a malířského nástroje a jejich názvy
- rozpoznávání barev, tvarů

Kresba

- kresba klasická (tužky, pastelky, křídly, fixy, foukací fixy, pastely)
- kresba netradiční (dřívka, větvičky, špejle, kartáček, provázek...)
- kresba automatická (se zavřenýma očima)
- kresba na základě daného vjemu (záznamy zvuků, hlasů, přírodního dění – vítr, déšť,...)
- fantazijní kresba

Malba

- malba klasická (akvarel, tempera)
- malba netradiční (prstové barvy, tělové barvy, škrobové barvy, latexové barvy..)
- zrcadlové otisky (tiskátka, zeleninová tiskátka)
- rozfoukávání barevné skvrny
- fantazijní malba

Výtvarné práce v materiálu

- modelování z klasických materiálů (písek, modelína, hlína, sádra)
- modelování z neklasických materiálů (těsto...)

Konstruování a tvarování z různých materiálů

- koláže
- vytrhávání papíru
- jednoduché papírové skládanky

Grafika

- frotáže
- rezerváže zmizíkem
- odkrývací techniky

Výtvarné činnosti v přírodě „land art“ (zemní umění)

- kreslení vodou na asfalt, dlažbu, do sněhu
- zavěšování papírových květů a ptáčků na stromy
- otiskování chodidel a dlaní do písku, sněhu, bláta
- kresba křídou na chodník

Návštěva výstav, galerií, muzeí, okrasných zahrad, arboret....

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- vzájemná spolupráce žáků
- rozvíjí poznávací schopnosti – smyslové vnímání, soustředění a pozornost, procvičování zapamatování
- pozitivní naladění mysli, rozvoj sebedůvěry

Průřezové téma - Environmentální výchova

- rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím
- vnímání estetických kvalit prostředí
- odpovědnost k ochraně přírody

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- vztahy mezi kulturami
- etnické skupiny a kultura
- odlišnost lidí, různé způsoby života

Očekávané výstupy – 1. období

Žák by měl

- zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních
- uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech

2. období

Učivo

- rozvoj grafomotoriky
- poznávání barev a barevných odstínů
- poznávání tvarů a linií
- pojmenování výtvarných pomůcek, materiálů a nástrojů
- malování a vybarvování na počítači

Kresba

- kresba klasická (uhel, rudka, pastely, tuše, inkoust)
- kresba netradiční (hřebínek, kulička, nit, provázek, houbička, smotek papíru, smírkový papír)
- rozvoj vlastní fantazijní kresby

Malba

- malba klasická (akvarel, tempera, kvaš - krycí barva s bělobou, mozaika, stříkání barvou, rozpouštění barev)
- malba netradiční (latexové barvy, barvy na sklo a keramiku, textilní barvy)
- fantazijní malba

Výtvarné práce v materiálu

- modelování (papír, hlína, písek, polystyren, modurit, modelína, ...)

Konstruování a tvarování z různých materiálů

- papírová mozaika
- prostorové objekty
- potisk na textil, batika
- výroba hraček, loutek

Grafika

- plastelinoryt
- sádroryt
- otisky předmětů, přírodnin

Výtvarné činnosti v přírodě „land art“ (zemní umění)

- zdobení stromů pruhy krepového papíru
- protkávání větví stromů provázky – pavučiny
- zahrabávání se do sněhu, do spadaného listí – splývání s krajinou

Použití kresby, malby, práce v materiálu, grafiky, netradičních technik jako výrazových prostředků k vyjádření nálad, emocí i fantazijních představ

- vnímání výtvarné činnosti
- výtvarné vyjádření – záznam rytmu pohybu
- vnímání, porovnávání a hodnocení výsledku své práce
- ilustrace k vyprávění
- omalovánky

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- vzájemná spolupráce žáků
- rozvoj poznávací schopnosti – smyslové vnímání, soustředění a pozornost, procvičování zapamatování
- pozitivní naladění mysli, rozvoj sebedůvěry

Průřezové téma - Environmentální výchova

- rozvoj porozumění vztahů mezi člověkem a prostředím
- vnímání estetických kvalit prostředí
- odpovědnost k ochraně přírody

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- vztahy mezi kulturami
- etnické skupiny a kultura

- odlišnost lidí, různé způsoby života

Očekávané výstupy – 2. období

Žák by měl

- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě
- při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

II. stupeň

Kresba

- kresba klasická (uhel, tuš, rudka)
- zobrazení prostoru, objemu (zvíře, postava, hlava spolužáka, krajina, strom, zátiší)
- kresba netradiční (vypichování, kresba prstem...)

Malba

- latexové, prstové, tělové barvy, barvy na sklo, textilní barvy
- roztírání barvy
- otisky barvy
- zapouštění barev
- experimentování s barvami
- dekorativní a prostorové práce
- malba na dané téma

Výtvarné práce v materiálu

- modelování z klasických i netradičních materiálů (džbánků, figurka, plastika...)
- skládání prostorových modelů z lepenky (papírové město, perníková chaloupka, hrad...)
- prostorové modely z papírových roliček
- prostorové modely z PET lahví
- kašírování

Konstruování a tvarování z různých materiálů

- složitější papírové skládky
- vystřihovánky z časopisů
- savování a batika
- decoupage – ubrousková technika

Grafika

- otisky předmětů
- frotáž
- práce se šablonami
- rezerváže zmizíkem
- rytiny

- grafické výtvarné práce na PC, počítačová grafika

Výtvarné činnosti v přírodě „land art“ (zemní umění)

- spouštění pruhů igelitové folie ze stromů – déšť
- vytváření „tajného“ písma za větví, šišek, kamínků apod.
- vytváření masek a oděvů z přírodnin

Použití kresby, malby, práce v materiálu, grafiky, netradičních technik jako výrazových prostředků k vyjádření nálad, emocí i fantazijních představ

- výtvarné osvojení skutečnosti
- životní prostředí a výtvarné umění
- dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- spolupráce v kolektivu
- multisenzoriální rozvoj osobnosti
- schopnost komunikovat se spolužáky i pedagogy

Průřezové téma - Environmentální výchova

- poznávání zákonitostí přírody
- podněcování aktivity, tolerance a ohleduplnosti k prostředí

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- vztahy mezi kulturami
- etnické skupiny a kultura
- odlišnost lidí, různé způsoby života
- vzájemné obohacování různých kultur
- mezilidské vztahy

Očekávané výstupy

Žák by měl

- uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby
- uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy
- při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ
- hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele

Vyučovací předmět: PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Vyučuje se v 1. - 10. ročníku jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku 3 hodiny týdně, ve 3. – 6. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. - 8. ročníku 5 hodin týdně a v 9. - 10. ročníku 6 hodin týdně.. Pro výuku je využívána kmenová třída, pracovní dílna, školní zahrada, cvičná kuchyňka, speciálně vyčleněná učebna nebo jiné prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo školu.

Cílem Pracovních činností je aktivovat tvořivou činnost žáků, umožnit jim vyjádření svých vlastních pocitů, navodit přátelskou atmosféru, umožnit žákům zažít úspěch vytvořením svého díla a tím umožnit žákům jiný způsob komunikace. Rozvíjí smyslové a citové vnímání, vyjadřovací schopnosti, zaměřuje se na zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou, vede k překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů, rozvíjí motoriku. Žáci získávají základní manuální zručnost a vytváří si pracovní dovednosti a návyky, k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, pracovními potřebami a materiály, vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím, vede k práci v kolektivu a k odpovědnosti za své i společné výsledky práce. Rozvíjí porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům, dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, vede k poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času.

Snažíme se vytvářet u žáků citlivý vztah k umělecké a přírodní kráse, naučit je rozpoznávat vkusné věci, kultivovat estetický vkus ve vztahu k sobě i k okolí a osvojit si základní výtvarné dovednosti, rozvíjet vnímání, senzibilitu, fantazii a vůli. V neposlední řadě Pracovními činnostmi přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků a jejich trpělivosti.

Výuka probíhá individuálně, ve skupinách i frontálně.

Vyučovací metody vychází z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti. Využíváme takové metody a formy práce, aby podporovaly také rozvoj komunikačních dovedností a rozšiřovaly slovní zásobu a volíme je s ohledem na věk žáků a celkovou mentální úroveň.

Mezipředmětové vztahy

Pracovní činnosti souvisí s dalšími předměty, učivo se vzájemně prolíná: čtení (vnímání plochy, pozadí, rozdílů, ...), tělesná výchova (pohybové dovednosti, rozvoj jemné a hrubé motoriky), řečová výchova (chápání pokynů), hudební výchova (, výtvarné zpracování hudebních témat, arteterapie, hudebně-pohybové činnosti, kulturní akce), prvouka (pozorování práce ostatních, vnímání okolního světa), matematika (manipulace v prostoru, na ploše, praktické používání mat. pojmů, symbolů), počítače (hledání námětů na výtvarné činnosti pomocí internetu, vyhledávání obrázků, grafické práce, úprava fotografií, rozvoj jemné motoriky při manipulaci s počítačem a jeho částmi), věcné učení (dynamika lidských vztahů – pomoc při pracovních činnostech kamarádovi, spolupráce, nezabývat se jen sám sebou, odpovědnost za svou práci), přírodověda (práce s přírodninami, nekonvenční výtvarné techniky, kresba a malování přírody, zvířat atd. práce na školní zahradě, péče o zvířata), výchova ke zdraví (sebeobsluha, hygienické návyky, praktické dodržování zásad bezpečnosti).

Do předmětu Pracovní činnosti jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Environmentální výchova

Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá výtvarné pomůcky, výtvarné potřeby a pracuje různými výtvarnými technikami
- dodržuje návykové stereotypy

- snaží se dokončit započatou práci
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- seznamuje žáky s konvenčními i nekonvenčními výtvarnými technikami
- střídá různé výtvarné materiály a pomůcky
- fixuje denní stereotypy
- zvyšuje koncentraci pozornosti
- pozitivně motivuje
- trvá na dokončení započaté práce
- respektuje individuální zvláštnosti, možnosti i osobní vlastnosti žáků
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- je cílevědomý a při drobném nezdaru se nenechá odradit
- vždy vytrvá v práci
- je schopen samostatně řešit problémy spojené se zadaným úkolem
- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- žáka pozitivně motivuje
- povzbuzuje a chválí
- zvyšuje sebedůvěru kladným hodnocením
- hravou formou učí žáka nové výtvarné techniky

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, výtvarných technik
- rozumí danému zadání, učí se popsat postup práce
- zadaný úkol plní dle svých možností a schopností
- komunikuje se spolužáky
- srozumitelně se vyjadřuje
- dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout
- podporuje komunikaci se spolužáky
- vede žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pomáhá druhým a respektuje jiné odlišnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti
- má osvojené pracovní postupy při výtvarných činnostech
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci
- úkol se snaží splnit
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel

- procvičuje se žáky sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech
- podporuje dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami
- motivuje žáka kladným hodnocením
- pravidelně seznamuje žáky s bezpečností při práci
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

PRACOVNÍ ČINNOSTI

I. stupeň

Učivo:

1. období

SEBEOBSLUHA

- svlékání a oblékání prádla a oděvů. Rozepínání a zapínání knoflíků, zdrhovadel, háčků a patentů. Šněrování, upevňování pásků, skládání oděvu,
- skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko, kartáčování oděvu,
- zásady účelného a vkusného oblékání,
- obouvání a zouvání obuvi,
- čištění a ukládání obuvi,
- správné používání WC,
- osobní hygiena. Umývání rukou a obličeje, čištění zubů, používání kapesníku, hřebenu, péče o svůj zevnějšek,
- otevírání a zavírání, odemykání a zamykání dveří,
- rozsvěcování a zhasínání světla,
- péče o osobní věci a školní pomůcky,
- odemykání a zamykání dveří klíčem, použití visacího zámku,
- utírání prachu, zametání a mytí podlahy,
- ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky,
- péče o okolní prostředí, vnímání estetického prostředí ve třídě, ve škole i mimo školu.

2. období:

SEBEOBSLUHA

- opakování a zkvalitňování činností souvisejících s osobní hygienou a základní péčí o oděv a obuv,
- upevňování hygienických návyků,
- péče o čistotu těla a oděvů,
- estetické požadavky na zevnějšek člověka, účelné a estetické oblékání,
- udržování estetického prostředí ve třídě, v okolním prostředí, doma.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl

- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti,
- zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání,
- udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci,
- zvládat běžnou údržbu oděvu a obuvi,
- dodržovat zásady účelného oblékání.

1. období:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- třídění různých druhů drobného materiálu (přírodniny, kamínky, korálky, hračky apod.) podle velikosti, barvy, tvaru,
- ukládání roztríděného materiálu do různých nádob, krabic, zásuvek,
- manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání apod.),
- navíjení vlny, provázku na cívku,

- sbírání a rozlišování listů, nalepování listů,
- navlékání korálků,
- splétání provázků, bužírky a dalších materiálů,
- stříhání provázků, slámy, vlny, hadříků,
- nácvik uzlu a kličky,
- mačkání papíru do kuličky,
- trhání papíru na drobné kousky, vytrhávání předkreslených tvarů,
- překládání papíru,
- lepení papíru, mozaika,
- modelování z písku, plastelíny, moduritu.

2. období:

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- opakování učiva (třídění a ukládání různých materiálů a předmětů, manipulace s drobným materiálem, navíjení vlny, provázků na cívku),
- namotávání vlny, provázků na klubko,
- vázání uzlu a kličky,
- navlékání korálků podle vzoru
- propichování a navlékání papírů různé kvality na nit,
- proplétání bužírky, provázků, vlny,
- stříhání papíru, vystřihování bez předkreslené linie,
- vystřihování papíru podle předkreslené linie
- modelování složitějších předmětů,
- vykrajování tvarů pomocí formiček,
- práce se dřevem (opracování brusným papírem, pilníkem),
- zatloukání a vytahování hřebíků.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev,
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami,
- vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,
- pracovat podle slovního návodu.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů,
- využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic,
- volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu,
- udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.

1. období

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

- stavění z kostek (komíny, mosty, zdi, domy),

- skládání kostek do krabic,
- skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů,
- skládání stavebnic (mozaiky, plastické a dřevěné stavebnice),
- sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk apod.

2. období

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

- spojování špejlí drátem, provázkem,
- sestavování modelů ze stavebnic (šroubování, spojování prvků stavebnic),
- demontáž modelů a ukládání do krabic.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž,
- pracovat podle slovního návodu, předlohy,
- spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty,
- udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce.

1. období

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- zalévání pokojových rostlin a rostlin na pozemku,
- klíčení rostlin v koutku živé přírody,
- pozorování podmínek pro život rostlin-voda, světlo, teplo, půda, vzduch,
- práce se zahradnickým náčiním (hrábě, motyčka),
- hrabání listů,
- sbírání šišek, plodů kaštanů, dubu, buku apod.

2. období

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- ošetřování pokojových rostlin, zalévání, vymývání misek, odstraňování odumřelých částí rostlin a kořenů, kypření půdy, omývání listů,
- příprava půdy před setí - rytí, hrabání, kolíkování,
- setí do řádků a jamek, pozorování klíčení semen hrachu, pletí záhonů,
- pěstování květin,
- podzimní práce na zahradě,
- sbírání léčivých rostlin.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích,
- pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě,
- používat lehké zahradní náčiní.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin,
- ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny,
- volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní,
- vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách,
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě.

1. období

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

- utírání prachu,
- péče o osobní věci a školní pomůcky,
- úprava prostředí třídy, školy, okolí školy,
- udržování čistoty okolního prostředí, sbírání a vynášení odpadků, zachovávání čistoty,
- stolování ve třídě a ve školní jídelně,
- základy vaření.

2. období

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

- zdokonalování ve stolování, užívání příboru, ubrousku,
- pomoc při prostírání i sklizení nádobí,
- udržování čistoty okolního prostředí,
- úklid v domácnosti-mytí podlahy, utírání prachu, luxování,
- nákupy a uchování potravin,
- základy vaření,
- mazání pečiva, krájení pečiva,
- čištění zeleniny a ovoce.

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák by měl:

- upravit stůl pro jednoduché stolování,
- připravit jednoduchý pokrm,
- chovat se vhodně při stolování,
- orientovat se v základním vybavení kuchyně,
- zvládat drobné úklidové práce.

Očekávané výstupy – 2. období:

Žák by měl:

- znát základní vybavení kuchyně,
- připravit jednoduché pohoštění,
- uplatňovat zásady správné výživy,
- dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování,
- zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji,
- vědět jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě,

- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti.

Průřezové téma - Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem.
- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě .
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích.
- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.

Průřezové téma - Environmentální výchova

Ekosystémy:

- les (les v našem prostředí, význam lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- moře (druhá odlišnost, význam pro biosféru);
- lidské sídlo – město – vesnice.

Základní podmínky života

- voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda);
- ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší);
- půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů))

Průřezové téma - Multikulturní výchova

- vztahy mezi kulturami
- etnické skupiny a kultura
- odlišnost lidí, různé způsoby života
- vzájemné obohacování různých kultur
- mezilidské vztahy

PRACOVNÍ ČINNOSTI

II. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Učivo:

- vázání kličky,
- propichování přírodnin a jiných předmětů a navlékání na nit,
- kombinované práce s užitím různých materiálů,
- obkreslování šablony a vystřihování tvarů,
- vystřihování ozdobných předmětů z přeloženého papíru,
- prostorové figurky,
- rozlišování různých druhů papíru,
- lepení barevných papírů (mozaika),
- balení předmětů do papíru (balení dárku, balíčků),
- modelování náročnějších tvarů, využívání dřívěk, špachtlí,
- sbíjení a slepování různých materiálů,
- povrchová úprava dřeva barvami a laky,
- vrtání děr do dřeva pomocí vrtáků,
- práce se šroubovákem,
- řezání dřeva pilkou,
- měření,
- práce s ocelovým, měděným a hliníkovým drátem, ohýbání, štípání, splétání drátu,
- seznámení s dalšími materiály a jejich využitím (plech, plasty, sklo),
- rovnání, ohýbání a povrchová úprava plechu.

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- rozlišovat různé druhy materiálů,
- získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech,
- zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovaného materiálu,
- orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech,
- vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky,
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ**Učivo:**

- sestavování modelů konstrukčních stavebnic,
- demontování modelů, ukládání součástí do krabic,
- rozebrání a složení jednoduchých mechanických strojů (mlýnek na maso),
- práce s elektrotechnickou stavebnicí,
- zacházení s elektrickými spotřebiči,
- pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů,
- výměna žárovky, výměna baterií (např. v nástěnných hodinách apod.).

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model,

- zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi,
- provádět údržbu jednoduchých předmětů,
- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Učivo:

- ošetřování pokojových květin,
- příprava záhonu k setí a sázení, rytí, kopání, kypření, urovnávání, příprava sadby,
- pletí záhonů,
- přihnojování,
- pěstování květin a zeleniny dle místních podmínek,
- sklizeň zeleniny,
- uskladnění zeleniny, zavařování,
- sklizeň, třídění a skladování ovoce,
- sběr padaného ovoce, jeho třídění a využití,
- konzervování ovoce a zeleniny,
- choroby a škůdci ovocných stromů a ochrana proti nim,
- zakládání kompostu,
- úprava zahrady na podzim (práce s kolečkem, lopatou),
- údržba zahradního nářadí,
- sběr léčivých bylin,
- chov domácích zvířat, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty.

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin,
- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě,
- znát hlavní zásady pěstování zeleniny,
- používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě,
- znát běžné druhy ovoce,
- seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin,
- vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty,
- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě.

PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Učivo:

- stolování, prostírání, sklizení nádobí, mytí a utírání nádobí,
- úklidové práce, stlání postele, utírání prachu, vytírání podlahy, zametání, používání vysavače,
- praní a sušení osobního prádla, kapesníků, žehlení rovných kusů prádla,
- praní ruční i v pračce,
- potraviny, skupiny potravin, způsoby konzervace,
- vaření polévky, brambor, bramborové a krupicové kaše,
- vaření rýže a dalších příloh,

- vaření polévky ze sáčku,
- nákupy a uchování potravin,
- příprava teplých a studených jídel dle zásad správné výživy,
- základy šití - přišívání knoflíků, patentek, háčků,
- jednoduché opravy oděvů,
- sešívání látek zadním stehem,
- šití na šicím stroji,
- vyšívání - základní stehy,
- háčkování, pletení
- manipulace s elektrospotřebiči, pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů,
- ošetřování rány-odřeniny, řezné rány, popáleniny.

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.
- Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem.
- Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě .
- Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích.
- Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne.

Průřezové téma - Environmentální výchova

Ekosystémy:

- les (les v našem prostředí, význam lesa);
- pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí);
- vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii);
- moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru);
- lidské sídlo – město – vesnice.

Základní podmínky života

- voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda);
- ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší);
- půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů).

Očekávané výstupy:

Žák by měl:

- zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti,
- používat vhodné prostředky při práci v domácnosti,
- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče,
- připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy,
- dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu,
- dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky

6. Hodnocení žáků

Výsledky vzdělávání v základní škole speciální se **hodnotí slovně**. Za hodnocení a klasifikaci žáka zodpovídají vyučující jednotlivých předmětů.

Obecné zásady

- Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi i rodičům informace a zpětnou vazbu o chování a školní práci žáka.
- Při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Hodnocení vede k pozitivnímu vyjádření a je pro žáky motivující.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrolě.
- Podklady pro hodnocení získává učitel soustavným sledováním výkonů žáka, jeho aktivity, snahy a zájmu o učivo.
- Na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky žáka, jeho osobní rozvoj.

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Pozorování žáka při školních činnostech.
- Mluvený projev, odpovědi na otázky, rozhovor.
- Písemný projev.
- Výtvarný projev, pracovní činnosti.
- Domácí úkoly.
- Skupinová práce.
- Projektové práce.

Hodnocení a klasifikace

- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni 1 – 5.
- Zámka z hodnocení vědomostí nezahrnuje hodnocení chování.
- Hodnocení musí probíhat průběžně a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
- V případě nápadného zhoršení prospěchu je nutno informovat zákonného zástupce žáka.
- Významným prvkem učení je práce s chybou.

Stupeň 1

Žák:

- učivo zvládá bez obtíží (čtení, psaní, řečová výchova, počty, počítače, vlastivěda, přírodověda, věcné učení, rodinná výchova)
- pěkně zpívá, má dobrý rytmus, je aktivní, snaživý (hudební výchova)
- je samostatný a zručný, aktivní, snaživý (výtvarná a pracovní výchova)
- je obratný a snaživý, aktivní (tělesná výchova)

Stupeň 2

Žák:

- učivo zvládá s malou pomocí (čtení, psaní, řečová výchova, počty, počítače, vlastivěda, přírodověda, věcné učení, rodinná výchova)
- rád zpívá, do činností se zapojuje, je snaživý (hudební výchova)
- pracuje s malou pomocí, má zájem, snaží se (výtvarná a pracovní výchova)
- cvičí s malou pomocí, je snaživý (tělesná výchova)

Stupeň 3

Žák:

- učivo zvládá s pomocí, často chybuje, je málo snaživý (čtení, psaní, řečová výchova, počty, počítače, vlastivěda, přírodověda, věcné učení, rodinná výchova)
- k činnostem potřebuje motivaci, se zájmem poslouchá hudbu (hudební výchova)
- pracuje s pomocí, je málo snaživý (výtvarná a pracovní výchova)
- je méně obratný, potřebuje motivaci (tělesná výchova)

Stupeň 4

Žák:

- učivo zvládá jen s trvalou pomocí, potřebuje silnou motivaci (čtení, psaní, řečová výchova, počty, počítače, vlastivěda, přírodověda, věcné učení, rodinná výchova)
- k činnostem potřebuje silnou motivaci, vnímá hudbu (hudební výchova)
- pracuje s trvalou pomocí, potřebuje silnou motivaci (výtvarná a pracovní výchova)
- cvičí pouze s trvalou pomocí, k činnostem potřebuje silnou motivaci (tělesná výchova)

Stupeň 5

Žák:

- učivo nezvládá (čtení, psaní, řečová výchova, počty, počítače, vlastivěda, přírodověda, věcné učení, rodinná výchova)
- je pasivní, nejeví zájem o činnosti (hudební výchova)
- nespolupracuje (výtvarná a pracovní výchova)
- nespolupracuje (tělesná výchova)